DAVIDSFONDS
Wuustwezel

GEMEENTE
WUUSTWEZEL

WESALIA II

Heemkundige kring Wuustwezel

J6 12 m 1-2

Inhoudsopgave

1. Voorwoord - 2 -
2. Aankondiging lezing "Slag van Hoogstraten" - 3 -
3. Wuustwezel tijdens Wereldoorlog I. Wie zijn onze gesneuvelden? - 4 -
4. Oproep Davidsfonds - 14 -
5. Een voorproefje over het Marum - 15 -
6. Oproep werkgroepen Wesalia II - 20 -
7. Brouwerij "De Kroon" in de Kapelstraat in Loenhout - 23 -
8. De Burgerlijke Stand onder het Frans bewind - 31 -
9. Zij vertrokken uit Loenhout... Diamant-en kanthandel Reyns - 33 -
10. Ontwerpagenda Algemene Ledenvergadering op 13 oktober 2010 - 41 -

Iedere auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn bijdrage.
Op uitdrukkelijk verzoek van de auteur is één artikel niet redactioneel herwerkt.
Eindredactie: Jan De Meester

Beste leden en lezers,

Na jarenlange trouwe dienst heeft Stan Dirven besloten om de redactie van het ledentijdschrift uit handen te geven. Steeds heeft Stan gezorgd voor het aanleveren van de meeste artikels die in het ledenblad verschenen en steeds heeft hij er voor gezorgd dat het blad bij de drukker terecht kwam en bij de leden in de brievenbus werd gedeponeerd. De drukke werkzaamheden in het nog steeds groeiende documentatiecentrum in 'Het Huis van het Kind' én opzoekingswerk op vraag van het gemeentebestuur en particulieren – denken we bijvoorbeeld aan het monnikenwerk dat Stan verricht heeft voor de uitgave in verband met de hoevebenamingen en hoevehistoriek die onlangs verschenen is – hebben Stan genoodzaakt om het ledenblad uit handen te geven. Hoewel, uit handen geven is te sterk uitgedrukt. Nog steeds zal Stan interessante artikelen aanleveren voor het blad, artikelen die zeker zullen gesmaakt worden door de lezer. Langs deze weg wil het bestuur van Wesalia II Stan nogmaals danken voor het schitterende werk dat hij altijd geleverd heeft.

De redactie van het tijdschrift rust vanaf nu dus in andere handen en daarmee zal ook een beetje het uitzicht en de invulling van het blad aangepast worden. We zullen steeds proberen om zoveel mogelijk auteurs aan het woord te laten en zullen pogen om een zo groot mogelijk domein te beslaan. Langs deze weg willen we meteen een oproep doen aan alle (amateur)-historici en genealogen die Wuustwezel ongetwijfeld rijk is. Graag ontvangen wij stukjes of artikels die we kunnen publiceren in ons ledenblad. Alles wat maar iets met de plaatselijke geschiedenis te maken heeft, kan in aanmerking komen. Op deze manier kunnen we onze leden en niet-leden nauwer betrekken bij ons onderzoek naar de Wuustwezelse geschiedenis. Het is ook onze bedoeling om onze lezers in de toekomst beter op de hoogte te houden van de projecten waarmee Wesalia II – zowel kortlopende als langdurige projecten – zich bezighoudt. In deze aflevering wordt hiermee reeds aangevangen door Jan Koyen, die kort zijn onderzoek naar de "naald" van Loenhout en het grensoverschrijdend project rond de turfvaarten voorstelt. Ook dr. Frans Vorlat zal kort zijn nieuwste onderzoeksobject voorstellen, namelijk het "Marum".

Wat mogen we nog meer verwachten in dit nummer? In de allereerste plaats doet Lode Rombouts een warme oproep voor het bijwonen van een lezing door historicus Jan Huijbrechts over de Slag van Hoogstraten. De lezing zal doorgaan in GC Blommaert op woensdag 13 oktober om 19.30 uur, als inleiding op de Algemene Ledenvergadering. Jan Huijbrechts zal vergezeld worden door een 'echte' douanier uit de 19de eeuw. Jan Koyen heeft de laatste weken duidelijk niet stilgezeten en graaft in het verleden van de Wuustwezelse gesneuvelden tijdens Wereldoorlog I. In een andere bijdrage laat dezelfde auteur de genealogen kennis maken met de Franse republikeinse kalender. Stan Dirven en Jan Simons kunnen als doorgewinterde heemkundigen en schrijvers uiteraard niet achter blijven. Stan vertelt ons het boeiende verhaal van de diamant- en kanthandel Reyns met wortels in Loenhout en Jan schetst een mooie geschiedenis van de brouwerij "De Kroon" uit Loenhout. Tenslotte is er ook nog een oproep van het Davidsfonds om de afdeling van Wuustwezel nieuw leven in te blazen.

Voor elk wat wils dus en wij wensen de lezer veel leesplezier toe. Maar niet vooraleer we iedereen uitgenodigd hebben voor de **Algemene Ledenvergadering** op woensdag 13 oktober om 19.30 uur in GC Blommaert, Gemeentepark 22 in Wuustwezel. Na de lezing van Jan Huijbrechts

zal het afgelopen werkingsjaar besproken worden en zal er toelichting gegeven worden over het komende werkingsjaar. De leden kunnen daarna beslissen over het lot van het dagelijks bestuur. Wij heten alle leden van harte welkom op deze Algemene Ledenvergadering en vragen tevens de leden die hun lidgeld vergeten betalen hebben, om dit alsnog recht te zetten. Achteraan dit ledenblad vindt u de ontwerpagenda van de Algemene Ledenvergadering.

Vriendelijke groet,
Jan De Meester

HEEMKUNDIGE KRING WESALIA II NODIGT U UIT OP

" DE SLAG VAN HOOGSTRATEN"

voordracht door Jan Huijbrechts

op 13 oktober om 19.30u. in GC Blommaert, Gemeentepark 22 Wuustwezel.

De gevechten van 1814 kaderen in een groter geheel van zware schermutselingen. Deze vonden plaats van 11 tot en met 14 januari 1814 toen een Pruisisch - Russisch legerkorps onder leiding van generaal von Bülow de aanval op Antwerpen en de Zuidelijke Nederlanden inzette. Napoleon begreep dat een verlies van deze belangrijke haven de deur zou openzetten voor Engelse troepen en besloot daarom de 'Jeune Garde' naar de huidige grens met Nederland te sturen om de aanval af te weren.

De reeks van zware gevechten in Hoogstraten en de omliggende dorpen Wuustwezel, Loenhout, Meer, Minderhout, Wortel, Rijkevorsel, Brecht, Westmalle en Oostmalle wordt 'de slag van Hoogstraten' genoemd.

In en rond Hoogstraten kwam het in de namiddag van 11 januari tot een regelrechte veldslag met vele doden en gewonden tot gevolg. Na het beleg van Breda wordt de 'slag van Hoogstraten' aanzien als belangrijkste wapenfeit in 1814 op het grondgebied van de Nederlandse gewesten. Tot op de dag van vandaag vinden we relicten van deze vergeten veldslag terug. Het boek 'tussen Antwerpen en Breda' zal ongetwijfeld een belangrijk naslagwerk worden voor vele amateur-historici. De historicus Jan Huijbrechts uit Meer hoopt zijn onderzoekswerk voor dit boek zo snel mogelijk af te ronden.

Op uitnodiging van Heemkundige kring Wesalia II, zal Jan Huijbrechts deze avond voornamelijk spreken over de gebeurtenissen welke plaats vonden in Wuustwezel en Loenhout.

Al vooruitkijkend naar de viering van 200 jaar Bredabaan op 20 maart 2011, zal Ron Van Dyck verkleed als douanier uit de tijd van Napoleon, deze avond inleiden.

Iedereen is welkom. Inkom gratis.

Aansluitend op de voordracht volgt voor de leden, de algemene vergadering van heemkundige kring Wesalia II.

Wuustwezel tijdens Wereldoorlog I

Wie zijn onze gesneuvelden?

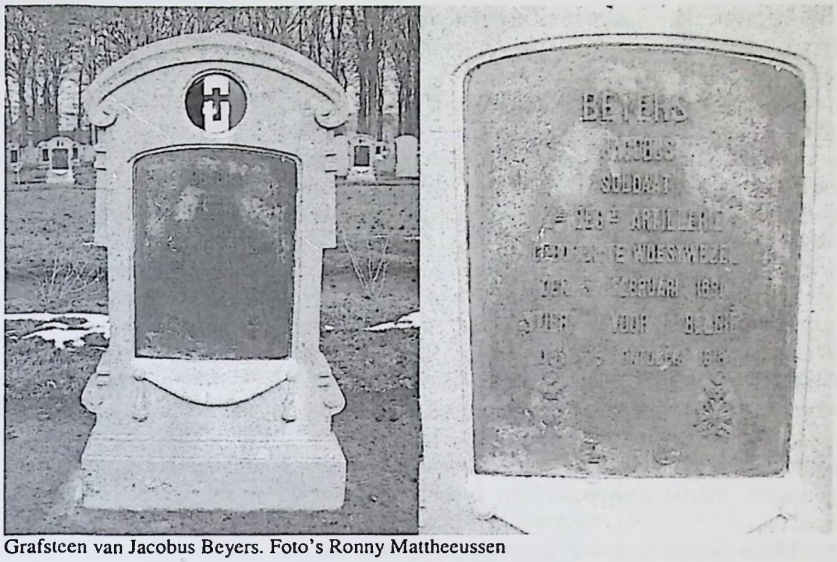
door Jan Koyen

In 2014 zal overal in het land de 100ste verjaardag van het uitbreken van de eerste Wereldoorlog met grootse plechtigheden herdacht worden. Via ons ledenblad willen we aandacht besteden aan deze gruwelijke oorlog die 4 jaar duurde. Verschillende initiatieven zullen overal op touw gezet worden gedurende de periode 2014 – 2018. Als heemkundige kring willen wij hieraan meewerken door van onze gesneuvelden een kwartierstaat samen te stellen. We beseffen echter maar al te goed dat de kwartierstaten niet volledig zullen zijn. Een kwartierstaat of stamboom is immers nooit voltooid omdat men steeds bijkomende gegevens vindt. We willen langs deze weg graag om de medewerking van de lezer vragen. Indien u over gegevens beschikt die wij niet kennen, laat het ons weten. Voorwerpen, geschriften, foto's, documenten, enz... kunnen eventueel later gebruikt worden op een tentoonstelling. U hoeft deze voorwerpen uiteraard niet blijvend af te staan. Ze zijn immers belangrijke herinneringen en familiestukken met sentimentele waarde. Wel vragen we om ze te mogen kopiëren of eventueel in te scannen, zodat we een inventaris kunnen opstellen van welke voorwerpen in wiens bezit zijn.

Geïnteresseerden kunnen zich melden bij:
Koyen Jan Rijsvennenstraat 25, 2990 Wuustwezel.
Tel 03/669.73.45.

Wanneer we per auto of per fiets door de Westhoek toeren of er een wandeling maken door de velden, kunnen we niet naast de vele restanten van de eerste Wereldoorlog kijken. Het landschap ligt immers bezaaid met militaire kerkhoven van gesneuvelde soldaten. Engelsen, Canadezen, Chinezen, Fransen, ... kortom vanuit alle uithoeken lieten vele jongemannen hun leven op de slagvelden. Anderen zijn gewond geraakt en verminkt naar huis terug gekeerd. Als men ziet dat er nog steeds oorlog gevoerd wordt, kunnen we ons de vraag stellen of het opofferen van duizenden jongelingen wel zin heeft gehad en of beleidsmakers er wel iets uit geleerd hebben. Ook jonge mannen uit onze eigen gemeente zijn in de Westhoek gesneuveld en begraven. We moeten deze jonge mannen die hun leven gaven voor het vaderland blijvend gedenken en doen dit op onze eigen manier. Van één van de Wuustwezelse gesneuvelden, namelijk Jacobus Beyers, hebben we, bij wijze van eerbetoon, een kwartierstaat opgesteld.

Tweeënnegentig jaar geleden sneuvelde op 15 oktober 1918 te Rumbeke, een van onze Wuustwezelse jongens, **BEYERS JACOBUS.** De wapenstilstand kwam voor hem enkele weken te laat. Jacobus is gesneuveld op de Zilverberg te Rumbeke en ligt begraven op het militaire kerkhof te Houthulst. Jacobus was van de lichting 1911 met stamnummer 162/893. Hij was soldaat 2 kl bij het 12 Regiment Artillerie 4 Groep, 3 Bij. Dit 12 Regiment Artillerie diende als steun voor de infanterie van de 12 infanterie divisie die op 28 september Passendale veroverde. Het bleef haar steunen bij de inneming van Moorslede, van De Ruiter om dan 14 oktober mee te werken tot het innemen van Roeselare en Rumbeke. Jacobus sneuvelde bij een ontploffing op een boerderij, toen hij met enkele kameraden op verlof was vertrokken op 15 oktober 1918. Hij is begraven te Rumbeke , graf nr. 741/2 en herbegraven op 18 september 1923 op het Militaire kerkhof te Houthulst graf A1 – 1101. Hij werd plechtig herdacht in de parochiekerk O.-L.-Vrouw te Wuustwezel op 20 januari 1919.

Grafsteen van Jacobus Beyers. Foto's Ronny Mattheeussen

Wie was Jacobus Beyers Nr. 1.
Jacobus Beyers, geboren te Wuustwezel op 5 februari 1891 (akte 12), gedoopt te Wuustwezel op 6 februari 1891.
Doopgetuigen: Jacobus Beyers en Emma Maria Van Neynatten.
Hij was een zoon van Beyers Petrus Josephus en Marijnissen Cornelia.
Hij woonde bij de geboorte in Kleinenberg wijk A nr. 132.

Het gezin Beyers Petrus Josephus en Marijnissen Cornelia. Nrs. 2 en 3.
2. Beyers Petrus Josephus, geboren te Wuustwezel op 6 september 1858 (akte 37) en gedoopt op 6 september 1858 als zoon van Beyers Cornelius en Staepels Adriana.
Doopgetuigen: Petrus Joannes Staepels en Maria Catharina Anthonissen.
Hij huwt te Wuustwezel op 4 augustus 1886 (akte 9) met **3. Marijnissen Cornelia** geboren te Zundert op 19 mei 1862 (akte 55) als dochter van Marijnissen Christiaan en Van Neynatten Anna Maria.
Petrus Josephus is overleden te Wuustwezel op 5 februari 1939.
Cornelia is overleden te Brecht in de Henri Schoofsstraat nr. 1 op 14 oktober 1941 en begraven te Wuustwezel op 18 oktober 1941.
Petrus Josephus was timmerman van beroep en woonde op de Kleinenberg wijk A nr. 132. (bevolking register 1881 – 1890), samen met zijn moeder Staepels Adriana Cornelia, die toen al weduwe was, zijn broers en zussen Beyers Anna Theresia (x 1881), Beyers Jacobus (x 1882), Beyers Adrianus, Beyers Maria Catharina (x 1892), Beyers Anna Cornelia (x 1888), Beyers Joanna, Beyers Maria Elisabeth en Beyers Petrus Joannes, zijn vrouw Marijnissen Cornelia en zijn twee kinderen Beyers Anna Maria, Beyers Anna Cornelia. (Bev. Reg. 1881 – 1890).
Marijnissen Cornelia vertrekt uit Zundert op 24 oktober 1876 naar Rijsbergen waar ze als dienstmeid werkt in het gezin Van Opstal Adrianus en Baelemans Anna Elisabeth. Ze vertrekt uit Rijsbergen op 17 februari 1884 naar Wuustwezel en werd dienstmeid bij Roelands Christiaan.

Het gezin telde 9 kinderen:
a. In het overlijdensregister van de burgerlijke stand vinden we een kindje van het mannelijke geslacht geboren op 19 januari 1887 (akte 1) en overleden op 20 januari

1887. In de parochieregisters vinden we **Christianus Beyers**, gedoopt te Wuustwezel op 21 januari 1887.
Doopgetuigen: Christinus Marijnissen en Adriana Carolina Staepels. De registers van overlijden vermelden deze Beyers als overleden op 23 januari 1887 en begraven op 24 januari 1887.
b. **Beyers Anna Maria**, geboren te Wuustwezel op 29 januari 1888 (akte 7) en gedoopt te Wuustwezel op 29 januari 1888.
Doopgetuigen: Guilhelmus Hofkens en Anna Maria Van Nynatten.
Anna Maria is overleden te Wuustwezel op 17 februari 1888 (akte 8), slechts 19 dagen oud.
c. **Beyers Anna Cornelia**, geboren te Wuustwezel op 21 maart 1889 (akte 19) en gedoopt te Wuustwezel op 22 maart 1889.
Doopgetuigen: Christianus Marijnissen en Anna Cornelia Beyers.
Zij huwt te Wuustwezel op 24 september 1913 met **Couvreur Albertus Maria Joseph Augustus**, geboren te Loenhout op 9 mei 1888 (akte 28) en gedoopt te Loenhout op 9 mei 1888. Hij was zoon van Couvreur Desidoratus Ernest Victor Georges en Huynen Maria Helena.
Doopgetuigen: Petrus Couvreur loco Jacobus Withaeckx en Maria Anna Van Der Schueren.
Albertus Maria Joseph Augustus is overleden te Brecht op 17 april 1974.
Anna Cornelia is overleden te Brecht op 11 april 1976 (DP).
d. **Beyers Jacobus**, geboren te Wuustwezel op 5 februari 1891. (zie **Nr. 1**).
e. **Beyers Joanna**, geboren te Wuustwezel op 21 september 1894 (akte 58) en gedoopt te Wuustwezel op 22 september 1894.
Doopgetuigen: Adrianus Beyers en Joanna Beyers.
Joanna is overleden te Wuustwezel op 21 oktober 1895 (akte 18) slechts 1 jaar en 1 maand oud. Begraven te Wuustwezel op 22 oktober 1895.
f. **Beyers Ludovicus**, geboren te Wuustwezel op 29 september 1896 (akte 76) en gedoopt te Wuustwezel op 1 oktober 1896.
Doopgetuigen: Ludovicus Marijnissen en Maria Beyers.
Hij huwt te Gent op 26 december 1921 met **De Vuyst Maria Ludovica**, geboren te Oostakker op 25 november 1901.
Ludovicus is overleden te Nieuwmoer op 30 november 1972.
Maria Ludovica is overleden te Kapellen op 12 maart 1972.
g. **Beyers Wilhelmus**, geboren te Wuustwezel op 27 januari 1898 (akte 7) en gedoopt te Wuustwezel op 28 januari 1898.
Doopgetuigen: Guilhelmus Marijnissen en Elisabeth Beyers.
Wilhelmus is overleden te Wuustwezel op 10 februari 1898 (akte 6), slechts 14 dagen oud.
h. **Beyers Joannes**, geboren te Wuustwezel op 16 juni 1901 (akte 63) en gedoopt te Wuustwezel op 17 juni 1901.
Doopgetuigen: Petrus Joannes Beyers en Joanna Marijnissen.
Hij huwt te Wuustwezel op 26 september 1924 met **Hofkens Cornelia** geboren te Wuustwezel op 30 oktober 1903 (akte 106) en gedoopt te Wuustwezel op 31 oktober 1903. Zij was de dochter van Hofkens Wilhelmus en Beyers Anna Cornelia.
Doopgetuigen: Josephus Hofkens en Cornelia Marijnissen.
Joannes is overleden te Wuustwezel op 26 september 1966.
Cornelia is overleden te Wuustwezel op 3 januari 1965.
i. **Beyers Guilielmus Alphonsus**, geboren te Wuustwezel op 23 juli 1905 (akte 75) en gedoopt te Wuustwezel op 23 juli 1905.
Doopgetuigen: Guilielmus Hofkens en Cornelia Beyers.

Hij was gehuwd met **Van Den Bleeken Catharina** geboren te Wuustwezel op 30 juli 1909 (akte 85) en gedoopt te Wuustwezel op 31 juli 1909. Zij was de dochter van Van Den Bleeken Jacobus Joannes en Van Hoydonck Maria Elisabeth.
Doopgetuigen: Petrus Joannes Van Den Bleeken en Catharina Van Hooydonck.

Grootouders van Beyers Jacobus. **Nrs. 4** en **5 – 6** en **7**.
Het gezin Beyers Cornelius en Staepels Adriana. Nrs. 4 en **5.**
4. Beyers Cornelius, geboren te Wuustwezel op 27 maart 1827 (akte 10) en gedoopt te Wuustwezel op 27 maart 1827. Hij was de zoon van Beyers Adrianus en Anthonissen Maria Catharina.
Doopgetuigen: Cornelius Beyers en Maria Anna Goolenaers.
Hij huwt te Wuustwezel op 6 augustus 1856 (akte 16) met **5. Staepels Adriana**, geboren te Wuustwezel op 4 december 1836 (akte 53) en gedoopt te Wuustwezel op 4 december 1836. Zij was de dochter van Staepels Petrus Joannes en Van Staeyen Anna Cornelia.
Doopgetuigen: Wilhelmus Bussers en Adriana Staepels.
Cornelius is overleden te Wuustwezel op 6 mei 1876 (akte 9).
Adriana is overleden te Wuustwezel op 16 april 1908 (akte 23).
Beyers Cornelius was timmerman van beroep.

Het gezin werd gezegend met 11 kinderen.
a. **Beyers Anna Theresia**, geboren te Wuustwezel op 22 oktober 1856 (akte 46) en gedoopt te Wuustwezel op 23 oktober 1856.
Doopgetuigen: Adrianus Beyers en Anna Cornelia Van Staeyen.
Zij huwt te Wuustwezel op 18 mei 1881 (akte 7) met **Hofkens Wilhelmus**, geboren te Wuustwezel op 14 mei 1854 (akte 21) en gedoopt te Wuustwezel op 15 mei 1854 als zoon van Hofkens Adrianus en Verdonck Anna Catharina.
Doopgetuigen: Wilhelmus Suls en Barbara Van Den Broeck.
Anna Theresia is overleden te Wuustwezel op 26 augustus 1887 (akte 29).
Wilhelmus is overleden te Wuustwezel op 27 januari 1930 (B.P).
Wilhelmus was strodekker van beroep en woonde Westdoorn wijk A nr. 139.
b. **Beyers Petrus Josephus**, zie ouders Jacobus **Nrs. 2** en **3**.
c. **Beyers Jacobus**, geboren te Wuustwezel op 12 juli 1860 (akte 21) en gedoopt te Wuustwezel op 12.juli 1860.
Doopgetuigen: Jacobus Beyers en Philomena Staepels.
Hij huwt te Wuustwezel op 1 februari 1882 (akte 3) met **Adriaenssen Maria Adriana**, geboren te Wuustwezel op 22 maart 1861 (akte13) gedoopt te Wuustwezel op 23 maart 1861, als dochter van Adriaenssen Augustinus en Vinck Anna Catharina.
Doopgetuigen: Cornelius Vinck en Maria Anna Adrianessen loco Adriana Adriaenssen.
Jacobus is overleden te Wuustwezel op 26 april 1928.
Maria Adriana is overleden te Wuustwezel op 15 november 1936.
Jacobus was sigaarmaker van beroep.
d. **Beyers Anna Cornelia**, geboren te Wuustwezel op 23 februari 1862 (akte 10) en gedoopt te Wuustwezel op 23 februari 1862.
Doopgetuigen: Jacobus Beyers en Maria Cornelia Anthonissen.
Zij huwt te Wuustwezel op 25 januari 1888 (akte 3)met **Hofkens Wilhelmus**, geboren te Wuustwezel op 14 mei 1854 (akte 21) (zie Beyers Anna Theresia).
Anna Cornelia is overleden te Wuustwezel op 17 september 1939. (B.P).
Wilhelmus was voorheen gehuwd met Beyers Anna Theresia, de zuster van Beyers Anna Cornelia.
e. **Beyers Adrianus**, geboren te Wuustwezel op 7 november 1863 (akte 61) en gedoopt te Wuustwezel op 8 november 1863.

Doopgetuigen: Petrus Josephus Beyers en Maria Snepvangers.
Hij huwt te Brecht op 26 mei 1897 (akte 14) met **Eyskens Anna**, geboren te Brecht – Overbroek op 23 juli 1865 (akte 58) en gedoopt te Brecht op 23 juli 1865, als dochter van Eyskens Cornelius en Theuns Maria Catharina.
Doopgetuigen: Petrus Joannes Eyskens en Anna Cornelia Eyskens.
Adrianus is overleden te Wuustwezel op 16 mei 1955.
Anna is overleden te Wuustwezel op 9 augustus 1931.
f. **Beyers Maria Catharina**, geboren te Wuustwezel op 28 september 1866 (akte 55) en gedoopt te Wuustwezel op 28 september 1866.
Doopgetuigen: Petrus De Rijck en Anna Cornelia Van Tichelt.
Zij huwt te Wuustwezel op 3 februari 1892 (akte 3) met **Vinck Augustinus**, geboren te Wuustwezel op 31 augustus 1866 (akte 51) en gedoopt te Wuustwezel op 31 augustus 1866, als zoon van Vinck Franciscus en Van Dijck Jacoba.
Doopgetuigen: Augustinus Adriaenssen en Anna Maria Van Thillo.
Maria Catharina is overleden te Wuustwezel op 30 april 1956. (B.P).
g. **Beyers Maria Catharina**, geboren te Wuustwezel op 14 augustus 1868 (akte35) en gedoopt te Wuustwezel op 15 augustus 1868.
Doopgetuigen: Jacobus Moonen en Maria Catharina Eyskens.
Maria Catharina is overleden te Wuustwezel op 14 september 1868 (akte 27).
h. **Beyers Joanna**, geboren te Wuustwezel op 18 september 1869 (akte 64) en gedoopt te Wuustwezel op 18 september 1869.
Doopgetuigen: Jacobus Maen en Anna Theresia Beyers.
Zij huwt te Wuustwezel op 12 november 1890 (akte 15) met **Schrauwen Cornelius**, geboren te Zundert op 25 maart 1869 (akte 32) als zoon van Schrauwen Joannes en Schrauwen Anna Cornelia.
Joanna is overleden te Schoten op 27 mei 1933.
i. **Beyers Maria Elisabeth**, geboren te Wuustwezel op 5 november 1871 (akte 63) en gedoopt te Wuustwezel op 6 november 1871.
Doopgetuigen: Cornelius Lenaerts en Maria Catharina Eyskens.
Zij huwt te Wuustwezel op 19 mei 1897 (akte 10) met **De Ruysscher Franciscus**, geboren te Wuustwezel op 31 maart 1869 (akte 24) en gedoopt te Wuustwezel op 31 maart 1869 als zoon van De Ruysscher Carolus en Michielsen Anna Carolina.
Doopgetuigen: Cornelius Franciscus Michielssen en Maria Zegers.
Franciscus is overleden te Wuustwezel op 1 juni 1941.
Maria Elisabeth is overleden te Wuustwezel op 6 november 1958. (D.P.).
j. **Beyers Petrus Joannes**, geboren te Wuustwezel op 5 november 1873 (akte 84) en gedoopt te Wuustwezel op 5 november 1873.
Doopgetuigen: Petrus Josephus Beyers en Antonia Van Looveren.
Hij huwt te Wuustwezel op 16 april 1902 (akte 9) met **Van Riel Anna Maria**, geboren te Wuustwezel op 21 maart 1880 (akte 23) en gedoopt te Wuustwezel – Achterbroek op 21 maart 1880 als dochter van Van Riel Cornelius en Van Dijck Joanna Maria.
Doopgetuigen: Johannes Van Riel en Maria Van Dijck.
Anna Maria is overleden te Merksem op 7 augustus 1964.
Petrus Joannes is overleden te Wuustwezel op 23 juli 1943.
j. **Beyers Anna Maria,** geboren te Wuustwezel op 22 november 1875 (akte 74) en gedoopt te Wuustwezel op 22 november 1875.
Doopgetuigen: Jacobus Beyers en Maria Catharina Anthonissen.
Anna Maria is overleden te Wuustwezel op 18 februari 1876. (akte 5).

Het gezin Marijnissen Christiaan en Van Nijnatten Anna Maria. Nr. 6 en **7.**
6. Marijnissen Christiaan is geboren te Zundert op 29 oktober 1831 (akte 60) als zoon van Marijnissen Michiel en Kerstens Cornelia.

Hij huwt te Zundert op 11 juni 1859 (akte 25) met **7. Van Nijnatten Anna Maria**, geboren te Zundert op 20 februari 1836 (akte 20) als dochter van Van Nijnatten Laurentius en Stoffelen Johanna.
Christiaan is overleden te Zundert op 5 maart 1894 (akte 17).
Anna Maria is overleden te Zundert op 7 juli 1907 (akte 55).

Het gezin telde 8 kinderen:
a. **Marijnissen Joannes**, geboren te Zundert op 30 november 1859 (akte 112).
Hij huwt te op met **Peeters Ludovica** geboren te op
Joannes is overleden te Loenhout op 23 juli 1944.
b. **Marijnissen Cornelia**, zie ouders Jacobus Beyers **Nr. 3**.
c. **Marijnissen Laurent**, geboren te Zundert op 17 augustus 1864 (akte 71).
Hij huwt te op met **Delien Virgina** geboren te op
Laurent is overleden te Antwerpen op 17 oktober 1923.
d. **Marijnissen Joanna**, geboren te Zundert op 3 december 1866 (akte 117).
Zij huwt te Deurne op 6 mei 1896 met **Veraa Joannes Josephus**, geboren te Zundert op 6 februari 1869 (akte 13) als zoon van Veraa Johanna.
e. **Marijnissen Michiel**, geboren te Zundert op 6 oktober 1869 (akte 103).
Hij huwt te Wuustwezel op 10 augustus 1901 met **Simons Joanna**, geboren te Wuustwezel op 11 juli 1872 (akte 46) als dochter van Simons Petrus August en Krock Dymphna.
Doopgetuigen: Joannes Dictus en Joanna Crox.
Michiel is overleden te Wuustwezel op 16 november 1957.
Joanna is overleden te Wuustwezel op 3 maart 1955.
f. **Marijnissen Cornelius**, geboren te Zundert op 11 juli 1872 (akte 68).
Cornelius is overleden te Zundert op 25 juli 1875 (akte 45), 3 jaar en 42 dagen oud.
g. **Marijnissen Jacobus**, geboren te Zundert op 13 juni 1875 (akte 58).
Jacobus is overleden te Zundert op 25 juli 1875 (akte 46), 42 dagen oud.
Cornelius en Jacobus zijn beiden verbrand.
h. **Marijnissen Cornelis**, geboren te Zundert op 3 juni 1877 (akte 57).

Overgrootouders Beyers Jacobus. **Nrs. 8** en **9 – 10** en **11 – 12** en **13 – 14** en **15**.
8. Beyers Adriaan, geboren te Wuustwezel op 7 februari 1789 als zoon van Beyers Cornelis Joannes en Van Gastel Anna Cornelia.
Hij huwt te Wuustwezel op 24 mei 1826 (akte 5) met **9. Anthonissen Maria Catharina**, geboren te Wuustwezel op 18 februari 1797 als dochter van Anthonissen Josephus en Goolenaers Maria Anna.
Adriaan is overleden te Wuustwezel op 27 juni 1880 (akte).
Maria Catharina is overleden te Wuustwezel op 15 juli 1869 (akte).
Adrianus was landbouwer van beroep.

Het gezin telde 6 kinderen:
a. **Beyers Cornelius**, zie verder grootouders Jacobus.
b. **Beyers Joanna Catharina**, geboren te Wuustwezel op 23 september 1828 (akte 46) en gedoopt te Wuustwezel op 24 september 1828.
Doopgetuigen: Josephus Anthonissen en Joanna Catharina Arnouts.
Joanna Catharina is overleden te Wuustwezel op 26 oktober 1837. (akte 40), 9 jaar en 33 dagen oud.
c. **Beyers Jacobus**, geboren te Wuustwezel op 28 mei 1830. (akte 26) en gedoopt te Wuustwezel op 28 mei 1830.
Doopgetuigen: Jacobus Hollemans en Joanna Anthonissen.

Hij huwt te Wuustwezel op 7 mei 1873 (akte 8) met **Van Looveren Antonia**, geboren te Wuustwezel op 10 oktober 1849 (akte 38) en gedoopt te Wuustwezel op 10 oktober 1849 als dochter van Van Looveren Petrus en Ceustermans Adriana.
Doopgetuigen: Joannes Baptista Van Looveren en Anna Catharina Van Looveren.
Jacobus is overleden te Wuustwezel op 8 februari 1917.
Antonia is overleden te Wuustwezel op 30 mei 1920,
d. **Beyers Anna Cornelia**, geboren te Wuustwezel op 16 augustus 1832. (akte 25) en gedoopt te Wuustwezel op 16 augustus 1832.
Doopgetuigen: Joannes Baptista Van Gestel en Anna Cornelia Anthonissen.
Zij huwt te Wuustwezel op 9 februari 1870 (akte 4) met **Lenaerts Cornelius**, geboren te Wuustwezel op 13 september 1832 (akte 28) en gedoopt te Wuustwezel op 13 september 1832 als zoon van Lenaerts Adriaan en Aernouts Anna Catharina.
Doopgetuigen: Cornelius Lenaerts en Maria Catharina Arnouts.
Anna Cornelia is overleden te Wuustwezel op 8 juli 1908. (akte 34).
Cornelius is overleden te Wuustwezel op 9 juli 1908. (akte 35).
e. **Beyers Maria Anna**, geboren te Wuustwezel op 31 maart 1836 (akte 21) en gedoopt te Wuustwezel op 31 maart 1836.
Doopgetuigen: Joannes Anthonissen en Joanna Arnouts.
Maria Anna is overleden te Wuustwezel op 9 oktober 1838. (akte 31), 2 jaar en 192 dagen oud.
f. **Beyers Petrus Josephus**, geboren te Wuustwezel op 5 april 1838 (akte 19) en gedoopt te Wuustwezel op 5 april 1838.
Doopgetuigen: Petrus Peeters en Joanna Cornelia Stessels.
Hij huwt te Wuustwezel op 19 maart 1877 (akte 4) met **Anthonissen Maria Catharina**, geboren te Wuustwezel op 24 augustus 1845 (akte 42) en gedoopt te Wuustwezel op 25 augustus 1845 als dochter van Anthonissen Joannes en Van Tichelt Anna Cornelia.
Doopgetuigen: Petrus Joannes Janssens en Maria Catharina Anthonissen.

10. Staepels Petrus Joannes, geboren te Wuustwezel op 21 oktober 1806 (akte 13) en gedoopt te Wuustwezel op 22 oktober 1806 als zoon van Staepels Joannes Gommarus en Rommens Anna Theresia.
Doopgetuigen: Petrus Broumans en Catharina Rommens.
Hij huwt te Wuustwezel op 17 juli 1835 (akte 10) met **11. Van Staeyen Anna Cornelia,** geboren te Wuustwezel op 10 maart 1808 (akte 12) en gedoopt te Wuustwezel op 11 maart 1808 als dochter van Van Staeyen Cornelius en Peeters Dymphna.
Doopgetuigen: Adrianus Van Hoydonck en Cornelia Van Staeyen.
Petrus Joannes is overleden te Wuustwezel op 1 september 1873. (akte 25).
Anna Cornelia is overleden te Wuustwezel op 11 februari 1886. (akte 10).
Petrus Joannes Staepels was timmerman van beroep. Het gezin woonde in de Biest 87.

Het gezin telde 4 kinderen:
a. **Staepels Anna Theresia**, geboren te Wuustwezel op 1 september 1835 (akte 40) en gedoopt te Wuustwezel op 2 september 1835.
Doopgetuigen: Joannes Germanus Staepels en Dymphna Peeters.
Anna Theresia is overleden te Wuustwezel op 26 februari 1847. (akte 8).
b. **Staepels Adriana Cornelia**, zie verder onder **nr. 4 – 5.**
c. **Staepels Joannes Joseph**, geboren te Wuustwezel op 13 januari 1838 (akte 4) en gedoopt te Wuustwezel op 13 januari 1838.
Doopgetuigen: Adrianus Van Stayen en Maria Staepels.
Hij huwt te Wuustwezel op 29 april 1863 (akte 8) met **Snepvangers Maria**, geboren te Zundert op 12 augustus 1835 (akte 63) als dochter van Snepvangers Joannes Cornelius en Van Der Zanden Joanna.

Doopgetuigen:
Joannes Joseph is overleden te Wuustwezel op 25 september 1888 (akte 32).
Maria is overleden te Wuustwezel op 4 december 1921.
d. **Staepels Philomena**, geboren te Wuustwezel op 22 december 1839 (akte 57) en gedoopt te Wuustwezel op 23 december 1839.
Doopgetuigen: Joannes Germanus Staepels en Anna Catharina Peeters.
Zij huwt te Wuustwezel op 18 augustus 1868 (akte 11) met **Moonen Jacobus**, geboren te Loenhout op 11 mei 1846 (akte 19) en gedoopt te Loenhout op 11 mei 1846 als zoon van Moonen Joannes Baptist en Van Den Heynden Joanna Cornelia.
Doopgetuigen: Jacobus Moonen en Maria Elisabeth Aernouts.
Jacobus is overleden te Wuustwezel op 15 december 1907 (akte 54).
Philomena is overleden te Wuustwezel op 26 oktober 1891 (akte 50).
Na het overlijden van Staepels Philomena te Wuustwezel op 26 oktober 1891, huwt Moonen Jacobus te Wuustwezel op 15 december 1894 (akte 28) met Van Avendonck Maria Ludovica, geboren te Wuustwezel op 15 februari 1865 (akte 13) en gedoopt te Wuustwezel op 16 februari 1865 als dochter van Van Avendonck Josephus en Meesters Joanna. Zij was de weduwe van Verhoeven Francus.
Doopgetuigen: Joannes Meesters en Maria Theresia Van Avendonck.
Maria Ludovica is overleden te Wuustwezel op 5 augustus 1920.

12. Marijnissen Michael, geboren te Zundert op 18 november 1795 als zoon van Marijnissen Christoffel en De Jong Anna Paulina.
Hij huwt te Zundert op 28 april 1831 (akte 10) met **13. Kerstens Cornelia**, geboren te Zundert op 13 mei 1808 (akte) als dochter van Kerstens Cornelis Simon en Konings Johanna.
Michael is overleden te Zundert op 10 maart 1860 (akte 18).
Cornelia is overleden te Zundert op 24 oktober 1870 (akte 69).In de overlijdensakte staat vermeld Kerstens Cornelia, 57 jaar, dochter van Kerstens Hubert en Johanna Pellis. Weduwe van Michiel Marijnissen. Deze Cornelia is geboren te Zundert op 22 december 1812 en er overleden op 25 maart 1815. In de bevolkingsregisters 1860-1890 staat als geboortedatum van Cornelia Kerstens 13 mei 1808.
In de overlijdensakte staan de verkeerde ouders.

Het gezin telde 5 kinderen:
a. **Marijnissen Christiaan**, zie verder **nrs. 6 – 7**.
b. **Marijnissen Anna Cornelia**, geboren te Zundert op 21 november 1834 (akte 101).
Zij huwt te Wuustwezel op 30 april 1862 (akte 6) met **Pellis Johannes Franciscus**, geboren te Zundert op 26 november 1836 (akte 88) als zoon van en van Pellis Willebrordus en Herrijgers Henrica.
Anna Cornelia is overleden te Zundert op 27 januari 1904 (akte 7).
Johannes Franciscus is overleden te Breda op 14 november 1918 (akte).
c. **Marijnissen Johannes**, geboren te Zundert op 3 februari 1840 (akte 7). Hij huwt te Zundert op 1 februari 1864 (akte 4) met **De Meij Clementia Maria**, geboren te IJzendijke op 8 november 1839 (akte) als dochter van De Meij Johannes en Van Hoeck Maria Joanna.
d. **Marijnissen Cornelis**, geboren te Zundert op 24 maart 1845 (akte 39).
e. **Marijnissen Johanna**, geboren te Zundert op 11 augustus 1850 (akte 61).
Johanna is overleden te Zundert op 9 januari 1870 (akte 4).

14. Van Nijnatten Laurentius, geboren te Rijsbergen op 22 februari 1796 als zoon van Van Neynatten Petrus en Wircken Adriana Maria Lauwrys.
Hij huwt te Rijsbergen op 4 november 1834 (akte 7) met **15. Stoffelen Joanna,** geboren te Zundert op 14 mei 1812 (akte 35) als dochter van Stoffelen Simon en Mertens Joanna Maria.
Laurentius is overleden te Zundert op 19 juli 1861 (akte 80).
Joanna is overleden te Zundert op 22 juni 1876 (akte 57).

Het gezin telde 7 kinderen:
a. **Van Nijnatten Anna Maria**, zie verder **Nrs. 6 – 7**.
b. **Van Nijnatten Petronella**, geboren te Zundert op 3 maart 1837 (akte 30). Zij huwt te Zundert op 6 juni 1861 (akte 13) met **Arnouts Cornelis**, geboren te Zundert op 5 maart 1834. (akte 15) als zoon van Arnouts Catharina.
Petronella is overleden te Zundert op 12 maart 1913 (akte 28).
Cornelis is overleden te Zundert op 17 mei 1884 (akte 40).
c. **Van Nijnatten Simon**, geboren te Zundert op 1 september 1839 (akte 70). Hij huwt te Zundert op 27 april 1868 (akte 10) met **Pellis Petronella**, geboren te Zundert op 24 augustus1844 (akte 65) als dochter van Pellis Willebrordus en Herrijgers Henrica.
Simon is overleden te Zundert op 6 mei 1921 (akte 28).
Petronella is overleden te Zundert op 21 mei 1921 (akte 34).
d. **Van Nijnatten Antoius**, geboren te Zundert op 23 juni 1842 (akte 58).
e. **Van Nijnatten Antonia**, geboren te Zundert op 18 oktober 1845 (akte 111).
Antonia is overleden te Zundert op 30 mei 1848 (akte 54).
f. **Van Nijnatten Cornelis**, geboren te Zundert op 11 augustus 1848 (akte 65).
Cornelis is overleden te Zundert op 6 januari 1851 (akte 2).
g. **Van Nijnatten Johanna**, geboren te Zundert op 23 september 1851 (akte 81). Zij huwt te Zundert op 7 september 1871 (akte 28) met **Sprenkels Jacobus**, geboren te Zundert op 7 mei 1848 (akte 37) als zoon van Sprenkels Jacobus en Sips Maria Catharina.
Johanna is overleden te Zundert op 4 oktober 1930 (akte 44).
Jacobus is overleden te Zundert op 28 mei 1884 (akte 42).
Na het overlijden van **Jacobus Sprenkels** huwt **Johanna Van Nijnatten** te Zundert op 12 mei 1894 (akte 23) met **Cornelis Haest**, geboren te Zundert op 17 januari 1867 (akte 6) als zoon van Petrus Haest en Maria Cornelia Van Aart.
h. **Van Nijnatten N**, dood geboren te Zundert op 6 augustus 1854 (akte 53).

Zoals u gemerkt heeft, is er nog bepaalde informatie die ontbreekt – geschiedenis is immers nooit voltooid – en telkens komen we weer nieuwe elementen te weten.
Het is een werk van mensen en mensen kunnen fouten maken. Mocht u deze ontdekken, laat het ons weten. Ontbrekende gegevens mag u ons altijd mededelen. We kunnen de aanvullingen in ons volgend ledenblad publiceren.
Hartelijk dank.
Jan Koyen

Beyers Jacobus o Wuustwezel 05.02.1891 + Rumbeke 15.10.1918	Beyers Petrus o Wuustwezel 06.09.1858 + Wuustwezel 05.02.1939	Beyers Cornelius o Wuustwezel 27.03.1827 + Wuustwezel 06.05.1876	Beyers Adrianus o Wuustwezel 07.02.1789 + Wuustwezel 27.06.1880
			x Wuustwezel 24.05.1826
		x Wuustwezel 06.08.1856	Anthonissen Maria o Wuustwezel 18.02.1797 + Wuustwezel 15.07.1869
	x Wuustwezel 04.08.1886	Staepels Adriana o Wuustwezel 04.12.1836 + Wuustwezel 16.04.1908	Staepels Petrus o Wuustwezel 21.01.1806 + Wuustwezel 01.09.1873
			x Wuustwezel 17.06.1835
			Van Staeyen Anna o Wuustwezel 10.03.1808 + Wuustwezel 11.02.1886
	Marijnissen Cornelia o Zundert 18.05.1862 + Brecht 14.10.1941	Marijnissen Christiaan o Zundert 29.10.1831 + Zundert 05.03.1894	Marijnissen Michiel o Zundert 18.11.1795 + Zundert 10.03.1860
			x Zundert 28.04.1831
		x Zundert 11.06.1859	Kerstens Cornelia o Zundert 13.05.1808 + Zundert 24.10.1870
		Van Neynatten Anna o Zundert 20.02.1836 + Zundert 07.07.1907	Van Neynatten Laurentius o Rijsbergen 22.02.1796 + Zundert 19.07.1861
			x Rijsbergen 04.11.1834
			Stoffelen Johanna o Zundert 14.05.1812 + Zundert 22.06.1876

Davidsfonds Wuustwezel: een nieuwe start

Davidsfonds Wuustwezel is niet meer actief in onze gemeente en dat is bijzonder spijtig, want het Davidsfonds zet mensen aan cultuur te beleven en geeft ook de mogelijkheid aan talrijke vrijwilligers om culturele activiteiten te organiseren alleen of in samenwerking met andere verenigingen, die cultuur in de vorm van taal, lezen, geschiedenis en kunst een warm hart toedragen. Meer dan 500 lokale kernen in Vlaanderen vertellen het Davidsfondsverhaal en organiseren ieder jaar meer dan 10.000 activiteiten.

Graag hadden Lode Rombouts (bestuurslid), Paul Bastiaensens (gewestvoorzitter) en Jozef D'Hoore (regionaal medewerker) met u contact opgenomen voor een gesprek in functie van de heropstart van Davidsfonds Wuustwezel. Wij beloven u alvast dat wij een hopelijk met uw hulp heropgerichte afdeling zo goed mogelijk zullen bijstaan. In de beginperiode willen we samen met de nieuwe medewerkers de activiteiten samen organiseren en praktisch en logistiek ondersteunen. De nieuw opgerichte lokale kern krijgt van Davidsfonds nationaal een voldoende startkapitaal.

Wij zouden het waarderen indien u op dit bericht zou reageren, ook als u een engagement niet ziet zitten. Interesse of niet, gelieve contact op te nemen met Lode Rombouts, Nieuwmoersesteenweg 55, 2990 Wuustwezel, 03/669.93.03, Lodewijk.rombouts@telenet.be

Met diegenen die interesse hebben of ons op het spoor kunnen zetten van personen die belangstelling zouden kunnen vertonen, maken we dan een afspraak. Voor dit initiatief kregen we ook de steun van de cultuurdienst van de gemeente Wuustwezel en schepen van cultuur Mai Van Thillo.

Op donderdag 7 oktober om 19.30 uur organiseren we voor de geïnteresseerden een informatievergadering in het GC De Blommaert.

Het Davidsfonds kent u ongetwijfeld. Het is een omvangrijk cultuurnetwerk dat tegelijk jeugd- en volwassenenboeken uitgeeft, grootse evenementen organiseert, cursussen op niveau aanbiedt en reizen met een meerwaarde opzet. Het Davidsfonds brengt mensen samen en laat mensen elkaar ontmoeten. Want cultuur beleef je samen. Lees er meer over op www.davidsfonds.be

Met vriendelijke groeten

Lode Rombouts
Nieuwmoersesteenweg 55
2990Wuustwezel
03/669.93.03
Lodewijk.rombouts@telenet.be

EEN VOORPROEVERTJE OVER HET MARUM.

door dr. F. Vorlat

Toen,verleden najaar,onze schepen van cultuur me liet vragen om een publicatie over het Marum te maken schrok ik men een velouren aap.

Wat zou er nu,in godsnaam,kunnen geschreven worden over een alledaags stuk heide dat dan nog door de militairen aan diggelen geschoten was.

Ik dacht dat ik enkel wist waar het lag en begroef het verzoek al meteen.

Een zeer dwaas !dee!!!!!! Ik had beter moeten weten. Bij het schrijven van het boek "de Prochie van Woestwesel" vonden we in het archief van het Sint-Elisabethgasthuis te Antwerpen gegevens van 1295 over het ophalen van de tienden te Wuustwezel.Daarbij was het dorp in negen sectoren verdeeld en sector 4 was achter de brugghe,het marum en de wippe.

Toen was het Marum al bekend,de naam moet ronde het jaar 1000 ontstaan zijn;sterker nog er woonden al mensen op die plaats;tenminste in het jaar 1295. Tienden kunnen immers enkel opgehaald worden waar mensen wonen. Voor de duidelijkheid dient wel vermeld dat het Marum ook ,zelfs voor het grootste gedeelte,op grondgebied van de gemeente Brecht lag.

Dat gaf,heel wat later,meermaals aanleiding tot betwistingen met de Brechtenaars.

Het is best mogelijk ,maar niet bewezen,dat er reeds in de oertijd bewoning was in en om het Marum.

Wuustwezel bestaat nu nog uit 21 gehuchten en het Marum was toen dus blijkbaar het 22° gehucht.

Een massa volk heeft er natuurlijk nooit gewoond.

Eindelijk was dus onze frank gevallen. Dit was het startsein voor een reeks opzoekingen kriskras door Vlaanderen zelfs tot in Vlaanderens hoofdstad toe.

Zo vonden we in her archief van de provincie Antwerpen zowat alle gegevens over de onteigeningen te Brecht,Loenhout en Wuustwezel voor de aanleg van het Groot schietveld.

Onze zoektochten leverden een grote hoeveelheid waardevol materiaal op.

Bewijzen voor de eerste bewoning vonden we o.a. in het archief van pastoor Van Hoorenbeeck zaliger. De eerste bewoners kunnen rond het jaar 1483 ,als het ware,met naam en adres aangeduid worden. In de tijden daarvoor wisten we alleen dat ze bestonden.

Er hebben zelfs verscheidene watermolens op het Marum gestaan.

Oorspronkelijk was het Marum een gewoon stuk heide net als geheel het Groot Schietveld. Midden door die heide liep de Grote Beek,Weerijs of Kleine A.

Een kaart van Adam De Cuibere van het jaar 1644 vermeldt eigendommen van het Sint-Elisabethgasthuis met aanpalende eigenaars. De heide was dus grotendeels ontgonnen en werd omgevormd tot akkerland en hooibeemden ;althans op het grondgebied van Wuustwezel.

Buiten de hooilanden waar we het straks zullen over hebben werd die heide te Brecht omgezet in weiland.

De stukken die dicht bij de beek lagen waren te nat om tot akkerland omgevormd te worden. Ze vormden de beemden. Daarop werd zeer intens gras gekweekt. Gras was van levensbelang voor de toenmalige landbouwers .Dat gras werd ter plaatse gedroogd. Zo ontstond de naam "hooilanden".

De lezer mag gerust alle oude kaarten van landbouwgebieden in Vlaanderen bekijken. Hij zal overal,langs de waterlopen,smalle diepe percelen land aantreffen voor de hooilanden. Iedere boer wilde er zo wel eentje.

Stilaan kwam er dan een geruisloze ontvolking. Tot 1750 kan bewoning aangetoond worden.

Daarna leken de bewoners van de aardbol verdwenen. Toch woonden ze daar niet meer.

Op de kaarten van generaal de Ferraris van 1777 is er geen spoor meer van bewoning. Wel ziet men er op dat heel wat akkerland al verlaten is en dat er reeds vrij veel ombouw is.

Zo wordt het Marum stilaan ingenomen door bos dat langs de randen oprukt. Een ander deel wordt terug heide.

Het merkwaardige aan dit proces is dat langs Wuustwezelse kant er een flink eikenbos tot ontwikkeling komt .Moesten we over geen andere bronnen beschikken dan konden we daaruit alleen al afleiden dat er landbouwgronden waren want eikenbomen groeien slechts op goed bemeste gronden.

Echt zo eenvoudig is de zaak nu ook weer niet maar we mogen de pret van de lezer niet vooraf verbrodden. Kortelings verschijnt er immers een boek dat enkel en alleen aan het Marum gewijd is.

Zo komen we rond het einde van de jaren 1800,begin jaren 1900.Dan laat het leger zijn oog op geheel de heidegordel rond Brasschaat,Brecht en Wuustwezel vallen.

Ook het Marum viel in de smaak. Geheel de zone van het Groot Schietveld werd onteigend en tot oefenterrein voor de veldartillerie omgebouwd.

Dat gebeurde erg tegen de zin van alle betrokkenen en was voor meerderen onder hen een waar sociaal drama.

Tegen het staatsbelang was echter niemand,ook de plaatselijke baron,opgewassen.

Geheel het Marum,op een klein stukje na,werd dus onteigend. Het schietveld grensde te Wuustwezel aan de huidige Schietveldweg.

Van militairen kan men op gebied van natuurbeheer niet al te veel verwachten;in feite helemaal niets. Het is natuurlijk ook hun taak niet.

Het Marum werd terug aan de natuur gegeven;een eufemisme voor het begrip verwildering.

Natuurlijk werd het voor militaire doeleinden gebruikt. Er werden wegen die voor tanks geschikt waren aangelegd.

Zelfs de fameuze Nieuwe Brug werd geschikt gemaakt voor tanks. Deze ingreep is een zware aantasting van het zo prachtige landschap.

Nu is het zo ver gekomen dat het leger het Marum wil verkopen. Hoe dit allemaal juist in zijn werk zal gaan is heden nog niet geweten.

Tenslotte zou het Marum dan door de nieuwe eigenaar opengesteld worden voor het publiek.

Daar zijn wel strikte voorwaarden aan verbonden omdat het hier een uniek,maar zeer kwetsbaar,natuurgebied betreft.

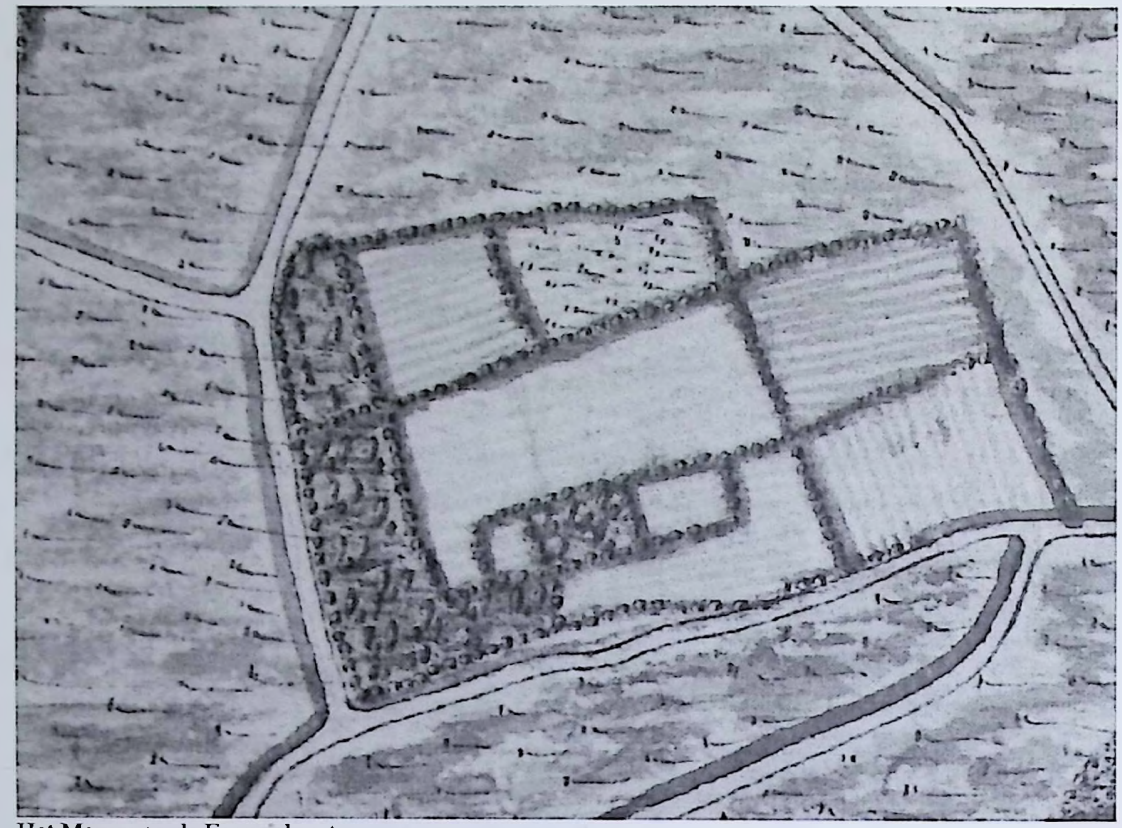
Op borden ter plaatse zal een wandelweg die geheel het jaar mag gebruikt worden vermeld staan en een die slechts buiten de broedtijd mag betreden worden.

De toegang voor honden,al of niet aan de leiband,zal verboden zijn.

Ook de niet opengestelde delen kunnen bij gelegenheid,onder leiding van een natuurgids,bezocht worden.

Veel wandelgenot zou ik zeggen.

Dr F. Vorlat

Het Marum op de Ferrariskaart.

Natuurschoon op het Marum. Foto Cois Bouvé.

Natuurschoon op het Marum. Foto Cois Bouvé.

Oproep werkgroepen Wesalia II.

Beste vrienden leden,

Dat er in de heemkundekring Wesalia II hard gewerkt wordt, weten we allemaal. We willen dan ook langs deze weg kenbaar maken waarrond er zoal gewerkt wordt en zullen in de toekomst proberen regelmatig verslag uit te brengen over de werkgroepen. U blijft zo enerzijds op de hoogte van de werking van de heemkundekring. Anderzijds kan u uw inbreng doen door ons informatie die u over een bepaald onderwerp bezit aan ons door te spelen. Zo ontstaat er een wisselwerking tussen de Wesalia II en haar leden. In wat volgt zullen we kort twee projecten voorstellen waarrond gewerkt wordt in Wesalia II.

"Naald" op de Maxburgdreef.

In een vorige uitgave deden we een oproep voor informatie over de "naald" die op de Maxburgdreef ter hoogte van Terbeek heeft gestaan. Ons opzoekingswerk begon natuurlijk bij de Heren van Maxburg en het kasteel dat gebouwd werd in 1869 door Maximiliaan Van Den Bergh, vandaar de naam "Maxburg". Het domein kende 3 grote toegangswegen, versierd met 3 grote stenen vazen op een sokkel, omgeven door rododendrons. De huidige Maxburgdreef was een van deze toegangswegen. Zij begon op Terbeek aan Jos Van Hasselt waar nu nog de originele toegangspoort en remise staan. De Maxburgdreef gaat zo met een grote boog tot een de splitsing met de vaasweg. Hier stond vroeger een grote stenen vaas op een sokkel. Het boven stuk van deze vaas staat momenteel bij Fr. Aertsen in de voorhof.

Het was op de Maxburgdreef dat even voorbij de beek de "naald" stond, of zoals de oudere mensen ze nog kennen, de eerste vaas. Deze "naald" werd tijdens werkzaamheden omvergereden en brak in 3 stukken. Zo ligt ze momenteel ook opgeslagen op het containerpark te Wuustwezel. Het gemeentebestuur heeft de intentie om de "naald" terug te plaatsen – we weten waar ze heeft gestaan – maar zou graag weten wat de betekenis was van de "naald". Waarom stond die naald daar, wie heeft ze laten oprichten en bestaan er nog foto's van? Allemaal vragen waar we nog een antwoord opzoeken. De meeste mensen die we gesproken hebben zouden het fijn vinden dat de "naald "terug op de originele plaats zou worden opgericht. We kunnen ze terugplaatsen en er een gezellige picknickplaats van maken voor fietsers en wandelaars. Wat er dan zeker niet mag ontbreken, is een informatiepaneel.
Bovendien blijft de vraag nog wat er met de tweede vaas moet gebeuren. Moet zij gerestaureerd worden? In de Krochten staat een prachtig voorbeeld van hoe het zou kunnen.

Als u foto's bezit waar de naald nog op staat, zijn deze meer dan welkom. We scannen ze in en geven u de originele terug.

Informatie kan u bezorgen aan:
Jan Koyen, Rijsvennenstraat 25, 2990 Wuustwezel.
Tel 03/669.73.45. GSM 0495/34.32.25.
E-mail: johannes.koyen@pandora.be

Turfvaarten.

In samenwerking met de dienst toerisme Wuustwezel en de gemeentebesturen van Wuustwezel, Essen, Kalmthout, Roosendaal en Zundert wordt er door Wesalia II sinds dit jaar gewerkt rond het project turfvaarten. De bedoeling is om rond de turfvaarten een groot educatief project uit te werken voor scholen en voor bezoekersgroepen om zo de streek een toeristische trekpleister te bieden. Men wil daarbij een stuk turfvaart terug in oorspronkelijke staat brengen en terug bevaarbaar maken. Men wil ook laten zien hoe turf werd gestoken. Het nabouwen van een werkbarak die door de turfstekers werd gebruikt, is ook een mogelijk project.

Dat de turfwinning hier in de streek welvaart bracht is genoegzaam bekend. Het herbergdagboek van Hendrik De Crom geeft ons hierover een goed beeld. De turf, die als brandstof werd gebruikt, moest worden gestoken, gedroogd en worden vervoerd. Dit vervoer gebeurde over de turfvaarten naar Roosendaal. Ook te Wuustwezel en wel aan de "Dobbelen Arend", nu de Napoleonhoeve, werd turf verhandeld. De turfvervoerders hadden zich verenigd in de "Sint Niklaas" gilde. Deze gilde was in de "Dobbelen Arend" gevestigd. Nadat de turfwinning was gestopt werd het vennen- en moerassen gebied in de jaren 1920- 1930 drooggelegd, het huidige Noordwateringsgebied, waar nu intensief aan landbouw wordt gedaan.

Baggeren, trappen, steken en optasten van turf rond 1600. Turf was zeer belangrijk als brandstof, vooral in bierbrouwerijen en jeneverstokerijen. Gravure in Pieter Bor Christiaensz., *Nederlandsche Oologhen...1555-1584* (1621).

De vroegere turfvaarten zijn gedempt en nu wegen geworden, dus vele relicten kunnen we niet meer vinden. Om dit project, waar volop aan gewerkt wordt, betaalbaar te maken, zal een leaderproject worden ingediend, zodat we langs deze weg aan subsidie kunnen komen. Omdat het project grensoverschrijdend is, kan deze subsidie hoog oplopen. Wat zijn nu de voorstellen die vanuit Wuustwezel zijn aangedragen? Aan Hanneken Wiewau zouden we een uitkijktoren willen plaatsen van waaruit bezoekers het ganse gebied kunnen overschouwen. Er zouden informatiepanelen worden geplaatst zodat we het verhaal over de turfwinning, drooglegging, landbouw, natuur en water kunnen brengen. Dit alles zou in samenwerking gebeuren met ANB en de PIDPA die hier een waterwinningsgebied heeft. Via de Napoleonhoeve brengen we daarna de fietser of wandelaar naar de Poort van het Platteland in het centrum van Wuustwezel.

Ook hieraan verleent Wesalia II haar medewerking. We zijn echter nog op zoek naar informatie en vooral naar fotomateriaal over dit gebied. Beschikt u nog over materiaal dat met de turfwinning te maken heeft laat het ons weten. Foto's worden ingescand en terug bezorgd, gebruiksvoorwerpen kunnen we fotograferen, inventariseren en eventueel gebruiken voor tentoonstellingen.

Informatie kan u bezorgen aan:
Jan Koyen, Rijsvennenstraat 25, 2990 Wuustwezel
Telf 03/669.73.45 GSM 0495/34.32.25.
E-mail: johannes.koyen@pandora.be

BROUWERIJ "DE KROON" IN DE KAPELSTRAAT IN LOENHOUT

door Jan Simons

Op de plaats waar nu brouwerij De Kroon van Carlo Vermeiren staat, werd in de loop der eeuwen al heel wat bier gebrouwd. Driehonderd jaar geleden stond er reeds een brouwerij. Het perceel heeft op de oude figuratieve kaart van Loenhout het nummer 23. De oudste eigenaar die we hier terug vonden is Hendrik Hendriks Van Turnhout. Na zijn dood hebben de kinderen in maart 1664 voor de som van 500 gulden het huis verkocht aan Cornelis Van den Kieboom, onderpastoor van Loenhout, *eene stede bij de kercke alhier met huyse, hove, lande...* Er is nog geen sprake van een brouwerij. Cornelis Van den Kieboom stierf in 1668. Meester Geert Van der Buyten werd aangesteld als executeur van zijn testament. Maria Van den Kieboom en haar man Andries Van den Langenbergh werden de nieuwe eigenaars. Zij woonden in Rijkevorsel. Ook zij hebben het huis niet lang in hun bezit gehad, in 1673 werd Jan Roelen de eigenaar.

Jan Adriaan Roelen en Cathelijn Cornelis Kersemans

Voor 1673 was Andries Van den Langenbergh hier eigenaar. Hij woonde in Rijkevorsel en was getrouwd met Maria Van den Kieboom. Op 6 februari 1673 verkocht hij zijn eigendom aan Jan Roelen *eene syede met huysinge, hove, landen, gronden en toebehoorten... gelegen alhier aen de kerdke....* Dit huis stond op het perceel nummer 23 waar nu de brouwerij is. Tot aan de Sint-Quirinuskapel, de nummers 24 en 25 van de kaart, stond in die tijd geen enkel ander huis. De drie percelen samen hadden volgens het meetboek een oppervlakte van 255 roeden of 85 aren. Jan Roelen en Cathelijn Kersemans hadden acht kinderen. Jan is verschillende jaren schepen van Loenhout geweest. Hij was ook deken van de Sint-Sebastiaansgilde. Hij stierf op 22 december 1692 en werd in de kerk begraven. Bij de volkstelling van 1693 worden als bewoners van het huis opgegeven: Cathelijn Kersemans, weduwe Jan Roelen, Corneel en Geert haar zonen, Cornelia, haar dochter, en Catrien *haer sones dochter*. Op 22 maart 1698 hebben Cathelijn Kersemans en haar kinderen voor de Loenhoutse schepenen een contract gesloten waarin bepaald werd dat Cathelijn tot het einde van haar leven de nagelaten goederen van haar overleden man zou mogen gebruiken. Enkele jaren later stierf zij. De afstammelingen van Jan Roelen werden Bertrams genoemd naar Adriaan Roeland Bertrams, de vader van Jan.

Corneel Roelen Bertrams en Dimphna Peeter Gabriëls

Op 10 oktober 1704 hebben de kinderen van Jan Adriaan Roelen en Cathelijn Kersemans de nagelaten goederen van hun ouders verdeeld. Zij waren met acht:

1 - Jan, Adriaan en Geert Jan Roelen

2 - Cornelia Jan Roelen met haar man Petrus Oudermans

3 - Catharina Jan Roelen, begijntje te Hoogstraten

4 - Emerence en Elisabeth Jan Roelen , ongehuwd *geestelijke dochters*

Zij verkochten aan hun broer Corneel Jan Roelen hun deel in alle goederen, zowel

leen- als cijnsgoederen "*bestaende in eene stede mat huysinge , schuere, brouwhuyse mette brouwerije daerinne ende allen den toebehoorten, metten hove, driessche ende landen daeraene, mette oschplack daertoe behoorende, Mette hey-den ende moeren ... gelegen alhier bij de kercke.* Naast het huis en de brouwerij verkochten ze nog vier bunders land. Hieruit blijkt dat de brouwerij in 1704 reeds bestond en dat ze afkomstig was van de ouders. Corneel Jan Roelen was dus vanaf 1704 de eigenaar van de brouwerij. Er wordt vermeld dat hij deze goederen al in gebruik had. Hoelang bestond de brouwerij toen? Was Jan Roelen, vader van Corneel, reeds begonnen met het brouwen van bier?

Corneel Roelen Bertrams was sinds 8 maart 1698 getrouwd met Dimphna, dochter van Petrus Gabriëls. Er werden in dit gezin acht kinderen geboren, waarvan verschillende jong gestorven zijn. Bij de volkstelling van 1709 worden naast de ouders drie kinderen vermeld: Katrien, Jacobus en Jan. Er woonde ook een knecht en een meid in. Het waren moeilijke tijden voor de mensen hier in de grensstreek. Het was oorlog, de zogenaamde Spaanse successieoorlog die geduurd heeft van 1700 tot 1713. Er liepen veel vreemde soldaten rond waar de mensen vaak last van hadden. Zo lezen we in een schepenverslag van 6 augustus 1703 dat Geert Jan Roelen, op verzoek van zijn broer Corneel, met paard en kar naar Zundert reed om haver te halen. In Zundert werd hij tegengehouden door Spaanse en Franse soldaten. Op de kar lagen zeven lege zakken en twee lege vaatjes. De soldaten beschuldigden Geert ervan dat hij geleverd had aan vijandelijke troepen. Geert ontkende, maar het hielp niets. Zijn zwart ruinpaard en de kar werden aangeslagen. Ook zijn mes moest hij afgeven. In 1722 was Corneel Roelen Bertrams *borgemeester* of belastingontvanger. Elk jaar werden er verschillende *borgmeesters* aangesteld die dat jaar in hun gehucht de belastingsgelden moesten ophalen. Evenals zijn vader was Corneel schepen en deken van de Sint - Sebastiaansgilde. Dimphna Gabriëls stierf op 6 januari 1727 en Corneel Roelen Bertrams op 30 maart 1728. Ook zij werden in de kerk begraven. Vanaf dan worden de kinderen in de belastingsboeken vermeld als de eigenaars. Een van hen was Jacobus Roelen Bertrams(° 1708). Hij studeerde in 1725 en 1726 aan de universiteit van Leuven en werkte als pedagoog op het kasteel. Hij stierf in 1732 op 24-jarige leeftijd. Een andere zoon , Geert Roelen Bertrams (° 19-02-1715) trouwde op 5 februari 1738 met de veel oudere Apollonia Maesmans. Zij werd geboren in Wuustwezel op 5 december 1698 als dochter van Willem Maesmans en Catharina Van Pelt. Geert Roelen Bertrams nam de brouwerij van zijn ouders over.

Geert Roelen Bertrams en Apollonia Maesmans

In het gezin Geert Roelen Bertrams en Apollonia Maesmans werden twee kinderen geboren, waarvan slechts één de volwassen leeftijd bereikte, namelijk Anna Catharina, geboren in 1741. In het bedeboek of belastingsboek van 1740 wordt Geert vermeld als de belastingbetaler, hij was dus de uitbater van de brouwerij. Bij de volkstelling van 1755 wordt als zijn beroep opgegeven *brouwer, tavenier ende labeurder.* Hij was dus niet alleen brouwer, maar ook herbergier en boer. Hij had toen drie knechten en twee meiden. Geert Roelen Bertrams was ook *corporael* van de burgerwacht. Op 20 februari 1741 is er op Terbeek in herberg Het Swaentje een groep vechtersbazen uit een ander dorp verschenen. Er werd een kleine oorlog uitgevochten. Koster Van den Ackerveken vernam het nieuws en luidde de stormklok. Maar Geert Roelen Bertrams lachte hem uit zeggend: "Voor zo'n bagatel moet ge de klok niet stormen." Hijzelf echter kreeg van verschillende mensen het verwijt dat hij niet met zijn mannen naar Terbeek gegaan was om de ruziemakers te kalmeren. Hij verdedigde zich met de woorden: " Ik ben niet zo gek daar naartoe te gaan . Er kunnen alleen maar ongelukken van komen." Geert Roelen Bertram stierf op 16 oktober 1757 op de ouderdom van 42

jaar. Zijn vrouw Apollonia Maesmans overleed op 15 januari 1763. Cornelis Roelen Bertram, broer van Geert, stierf op 28 september 1758. Hij was mede-eigenaar van de brouwerij. Op 25 april 1767 heeft Anna Catharina Bertrams, enige dochter van Geert en Apollonaris Maesmans, de brouwerij verkocht. Zij was getrouwd met Petrus Josephus Floren en woonde in Rijsbergen. Zij trad op als gevolmachtigde voor de erfgenamen van haar oom Cornelis Roelen Bertrams. Zij verkocht aan Jan Baptist Hermans, secretaris te Loenhout, *eene stede met huisinge, stallinge, brouwerije, brandeweynstokerije staende rontsomme in sijne mueren... schuere, peerdestalle, borneput, hove,lande, gestaen ende gelegen tot Loenhout aan de kercke....* Het betreft hier het perceel nummer 23. Het perceel nummer 24, halfweg de huidige Kapelstraat, had Geert Roelen Bertrams in erfpacht gegeven aan Petrus Deckers. Deze betaalde hiervoor een erfpachtrente van 13 gulden per jaar. Het perceel nummer 25, tegen de Quirinuskapel gelegen, had hij in erfpacht gegeven aan Anna Vorsselmans, weduwe Jan Van den Ackerveken. Zij betaalde hiervoor jaarlijks de som van 7 gulden en 10 stuivers. In deze verkoopakte wordt een opsomming gegeven van de vorige eigenaars: de gebroeders Geert en Corneel Roelen Bertrams verkregen het van hun vader Corneel Roelen, alias Bertrams . Deze erfde het van zijn vader Jan Adriaan Roelen die het op 6 februari gekocht had van Andries Van den Langenbergh.

Secretaris Hermans, de nieuwe eigenaar van de brouwerij, was met Elisabeth Ansoms getrouwd. In de doopregisters van de parochie staan 13 kinderen van dit koppel. Secretaris Hermans heeft de brouwerij blijkbaar zelf uitgebaat, te oordelen naar de belastingboeken van die jaren. Maar hij was geen goed zakenman. Na zijn dood op 14 december 1775 bleek dat hij heel wat schulden had nagelaten. Op 11 maart 1776 werd de brouwerij opnieuw verkocht. In een verslag van de Loenhoutse schepenbank van 6 juli 1777 lezen we over deze verkoop: *Thomas Victor Gerardi, schout nomine officii , als curator van de boedel van wijlen Jan Baptist Hermans, in leven secretaris, heeft op 11 maart 1776 verkocht aan Regina de la Housse, weduwe Jan Vroman, eene stede met huysinge, stalle, schuere, brouwerije met den ketel, coelbacken, tonnen ende vaten rontsomme in sijne steene mueren...peerdestalle , borneput, hove... alhier bij de kercke....* Er stond een hypotheek op van 1200 gulden wisselgeld ten voordele van het klooster der Conventionelen te Antwerpen. Secretaris Hermans had dit geld geleend in 1767 bij de aankoop van de brouwerij. Voor de brouwerij en verschillende percelen grond betaalde Gegina de la Housse de som van 2 748gulden en 10 stuivers. Haar zoon, Adriaan Vroman, werd vanaf 1776 de nieuwe uitbater van de brouwerij.

Adriaan Vroman en Cornelia Van Dijck

Adriaan Vroman (°26-03-1753) was de zoon van Jan Vroman en Joanna Regina de la Housse. Op 10 februari 1778 trouwde hij met Cornelia Van Dijck (°27-12-1745), dochter van Dionijs Van Dijck en Petronella Goossens. Er werden in dit gezin zes kinderen geboren, waarvan één klein gestorven is. Volgens de bedeboeken van die tijd heeft Adriaan Vroman vanaf 1776 de brouwerij in gebruik genomen. In het meetboek van 1783 worden de weduwe en kinderen Jan Vroman vermeld als eigenaars van het perceel nummer 23. De percelen nummers 24 en 25 stonden op naam van Petrus Deckers en de weduwe Jan Van den Ackerveken. Ze hadden er hun huis gebouwd. Samen met de brouwerij waren het de drie enige huizen aan die kant van de Kapelstraat. Joanna Regina de la Housse, weduwe Jan Vroman, overleed op acht juni 1786. De brouwerij in de Kapelstraat was een heel bedrijf, te oordelen naar de belasting die Adriaan Vroman in 1798 betaalde, namelijk zestig gulden, één stuiver en drie oordjes. Een andere grote belastingbetaler was Jan Van den Wijngaert, pachter
van de windmolen. Adriaan Vroman was naast brouwer ook landbouwer. In het bevolkingsregister van 1806 worden voor het huis nummer 75 als bewoners genoemd

Adriaan en zijn vrouw Cornelia Van Dijck en hun twee ongetrouwde kinderen Petrus (°1782) en Theresia (°1784). Er woonden ook twee knechten en twee meiden als hulp in in de brouwerij: Corneel Van de Locht, Jan Ooms, Catharina Jochems en Adriana Van Loock. Verder werd nog aangifte gedaan van twee paarden, vijf koeien en twee varkens. Petrus Vroman, zoon van de brouwer, staat in de lijst van jonge mannen die in 1801 opgeroepen werden voor het leger. Of hij werkelijk gediend heeft in het leger van Napoleon is niet duidelijk. Ze hebben wel zijn maat genomen. Hij was met 1,55 m. nogal klein van gestalte. Adriaan Vroman stierf op 11 juli 1814 in zijn huis 1ste Sectie nummer 75 *bij de kerck.* De weduwe en de twee ongetrouwde kinderen zetten het brouwersbedrijf verder. In 1830 zag het gezin er als volgt uit: Cornelia Van Dijck 84 jaar, bierbrouwster en landbouwster, haar zoon Petrus, 47 jaar en dochter Catharina 49 jaar, beiden ongehuwd. Verder waren er nog drie meiden en één knecht. Cornelia Van Dijck overleed op 22 september 1832 op de ouderdom van 87 jaar. De aangifte van haar overlijden werd gedaan door haar zoon Petrus, burgemeester, en haar schoonzoon Petrus Josephus Vorsselmans.

Petrus en Catharina Vroman

Op 15 februari 1834 werden de nagelaten goederen van Adriaan Vroman en Cornelia Van Dijck door de kinderen verdeeld. De akte van verdeling werd verleden voor de Antwerpse notaris Jacobus Josephus Bogaerts. De vijf kinderen Vroman waren:

1 - Joannes Baptista Vroman, brouwer te Deurne

2 - Joanna Regina Vroman, weduwe Hermans. Zij woonde in Lier.

3 - Anna Catharina Vroman, ongehuwd. Zij woonde in Loenhout.

4 - Petrus Cornelius Vroman, ongehuwd, bouwer en burgemeester. Hij woonde in Loenhout.

5 - Theresia Barbara Vroman, weduwe Guilhelmus De Meester, echtgenote van Petrus Josephus Vorsselmans, slachter en herbergier te Loenhout.

Zij waren de 5 enige kinderen en erfgenamen van Adriaan Vroman en Cornelia Van Dijck die heel wat goederen hadden achtergelaten. De brouwerij in de Kapelstraat ging naar de ongetrouwde Petrus en Catharina Vroman; *eene stede met schone huyzing , stal, schuer; torf - en wagenhuis; brouwerije; stokerije met respective den vasten alsook draeyenden rosmoutmolen met toebehooren; verders peerdestallen , bornput; hove... op den Huffel nabij de kerk, op het kadastraal plan getekend Wijk E n° 654 a-b-c en 655; samen groot 40 roeden 25 ellen.* Voor het huis, de brouwerij en nog verschillende percelen grond betaalden Petrus en Catharina Vroman de som van 5 442,18 fr..

Petrus Vroman was burgemeester van Loenhout van 1831 tot 1836. Hij werd opgevolgd door notaris Jan Frans Van Nueten die in 1839 reeds overleed. In 1846 begon Petrus Vroman aan zijn tweede ambtstermijn als burgemeester, maar hij stierf twee jaar later op 29 maart 1848. In de overlijdensakte van de Burgerlijke Stand lezen we: *Petrus Cornelius Vroman, brouwer en burgemeester, geboren te Loenhout op 28 mei 1782, ongehuwde zoon van Adriaan Vroman en Cornelia Van Dijck, overleed in zijn woning op den Huffel Wijk , n° 79.* De ongehuwde Catharina Vroman was nu de enige eigenares van de brouwerij die zij op 12 april 1851 verkocht aan Martinus Rommens en Theresia Proost. We lezen daarover bij notaris Franciscus Egidius Van Nueten: *Anna Catharina Vroman, ongehuwd, brouwerinne en landbouwster, verkocht*

aan Martinus Rommens, brouwer en landbouwer en zijn vrouw Theresia Proost, wonend in Loenhout eene brouwerij, stokerij, rosmolen met den vasten en lossen alem, huizing, stal, schuur en verdere gebouwen... op den Huffel Wijk E n° 654 en 655a-b-c... groot 38 aren. Samen met de brouwerij verkocht Catharina Vroman nog ruim 15 ha grond voor de som van 18 000 fr; (notaris Van Nueten1851 n° 20) Enkele dagen later verkocht zij aan smid Adriaan Roovers, wonend aan de kapel, *al haar meubele goederen bieren, granen, vruchten, beesten en landbouwge-reedschappen die zich bevinden in haar huis, stal, schuur en op de erve en velden door haar verkocht aan Martinus Rommens.* Zij ontving daarvoor 1 600fr. (notaris Van Nueten 1851 n° 21). Catharina Vroman overleed op 8 september 1853 op de ouderdom van 73 jaar.

Martinus Rommens en Theresia Proost

Martinus Rommens, geboren te Wuustwezel op 12 september 1812, was de zoon van Petrus Rommens en Anna Cornelia Van Agtmael. Op 14 februari 1846 trouwde hij te Loenhout met Theresia Proost, geboren in Tielen op 11 juni1798, dochter van Constant Proost en Anna Maria Embrechts. Martinus en Theresia woonden voor hun huwelijk reeds in Loenhout. Hij werkte in de brouwerij Vroman. Martinus en Theresia hadden geen kinderen. In 1856 werden als bewoners van het huis nummer 79 in de Kapelstraat de volgende personen opgegeven: Martinus Rommens 44 jaar, brouwer, Maria Theresia Proost 57 jaar, nog drie meiden en twee knechten, namelijk Antonetta Augustijns, 34 jaar, Catharina Cox, 44 jaar, Maria Elisabeth Simons,15 jaar, Cornelius Meeusen, 30 jaar en Lambertus Vermeiren, 23 jaar.

Carolina Rommens, zuster van Martinus, woonde eveneens in Loenhout. In 1843 trouwde zij met Adriaan Van Dijck, geboren in 1813 op de Tommelberg, zoon van Corneel Van Dijck en Anna Theresia Van Dijck. Adriaan was molenaar van de molen die sinds 1841 eigendom was van Carolus Joannes Elsen, koopman te Antwerpen. Adriaan Van Dijck stierf in 1854. Zijn jongere broer, Petrus Joannes trouwde met de weduwe en werd de nieuwe molenaar. Uit dit huwelijk werd een zoon geboren, Cornelius (° 24-02-1857). Drie maanden na de geboorte van zijn zoon stierf Petrus Joannes Van Dijck. Carolina Rommens trouwde een derde keer, nu met Jan Speltincx. Maar zij stierf reeds hetzelfde jaar (+ 18-12-1858). Felix Martinus Van Dijck (°1846) zoon uit het eerste huwelijk van Carolina Rommens met Adriaan Van Dijck, werd de nieuwe molenaar. Hij trouwde op 23 juni 1869 met Maria Theresia Bartholomeeusen (°1851), dochter van Petrus Bartholomeeusen en Helena Kersemans. Zijn halfbroer Cornelis Van Dijck (°1857) trouwde in 1878 met Joanna (Joke) Vermeiren. Een jaar later kocht hij de brouwerij in de Kapelstraat.

Martinus Rommens stierf op 10 juni 1871 op de ouderdom van 58 jaar. Theresia Proost was 80 jaar toen zij op 18 maart 1879 overleed. Op 28 mei 1879 werd de brouwerij verkocht. Daar Martinus Rommens en Theresia Proost geen kinderen hadden, waren hun broers en zusters de erfgenamen. De zeven broers en zusters van Martinus Rommens oefenden bijna allen het beroep uit van molenaar of brouwer.

1 - Anna Cornelia Rommens x Cornelis Verdieren, molenaar te Rucphen

2 - De 2 kinderen van wijlen Cornelis Jorissen en Maria Catharina Rommens, brouwer en molenaar te Kalmthout.

3 - Cornelis Rommens, brouwersgast te Loenhout

4 - Jan Frans Rommens , molenaar te Ginneken

5 - Carokus Rommens, molenaar te Meerle

6 - De 6 kinderen van Marten Van den Keybus en Anna Maria Rommens, landbouwers te Wuustwezel

7 - Felix Martinus en Cornelius Van Dijck, molenaars te Loenhout, zonen van Carolina Rommens

Theresia Proost had een broer en drie zusters die in 1879 bijna allen overleden waren. De nalatenschap van Martinus Rommens en Theresia Proost, de brouwerij en ruim 34 ha grond, werd in 30 verschillende kopen verdeeld.

De eerste koop omvatte *Eene bierbrouwerij hebbende groote huizing met verschillende plaat-sen: kelder en zolders, stallingen, schuur, brouwerij met vasten en lossen alem, rosmolen, plaats, tuin, ... aan den Huffel Wijk E n° 654b, 655c... samen 36 a10 ca.*Verder werden nog 16 ha landbouwgrond verkocht en ruim 18 ha mastbos en heide. Cornelius Van Dijck kocht de brouwerij met huis en andere gebouwen en 3 ha grond voor de som van 20.080fr. (notaris Van Nueten)

Cornelius Van Dijck x Joanna Vermeiren xx Petrus Josephus Vermeiren

Cornelius Van Dijck, de nieuwe eigenaar van de brouwerij, werd geboren op 24 februari 1857 als zoon van Carolina Rommens en haar tweede man Petrus Joannes Van Dijck. Op 27 november 1878 trouwde hij met Joanna Maria Vermeiren, geboren op 22 januari 1858. Zij was de dochter van Jan Vermeiren en Adriana Van Looveren. Corneel Van Dijck is niet lang de brouwer geweest. Hij was slechts 24 jaar oud toen hij op 7 september 1882 overleed. Hij liet twee minderjarige kinderen na. Joanna (Joke) Vermeiren hertrouwde op 7 november 1883 met Petrus Josephus (Jef) Vermeiren, boswachter. Hij werd geboren op 18 maart 1851. Zijn vader Frans Vermeiren was ook boswachter. Zijn moeder Maria Anna Anthonissen was van Wuustwezel afkomstig. Ook zijn grootvader Adriaan Vermeiren (1757 - 1837) was boswachter. Hij woonde op Terbeek en was getrouwd met Adriana Janssen. In het bevolkingsregister van 1829 - 1830 worden de volgende gezinsleden vermeld: Adriaan Vermeiren 72 jaar, landbouwer. Zijn vrouw Adriana Janssen 62 jaar en hun drie zonen Frans 26 jaar, Lambert 24 jaar en Jan 18 jaar. Er woonden ook twee meiden en een knecht in.

Na het huwelijk verhuisde Joke Vermeiren naar de boerderij van haar man Jef Vermeiren, Wijk B nummer 142 op Terbeek. Het brouwershuis in de Kapelstraat kreeg vanaf 1884 nieuwe bewoners: Marten Vissers en Petronella Anthonissen. Marten Vissers is ongeveer 15 jaar de zaakvoerder geweest van het brouwersbedrijf. Hij werd opgevolgd door Petrus Joannes Van Aken die er gebleven is tot 1906. Vanaf 1907 werd Victor van Hooydonck de brouwer. Hij trouwde op 9 januari 1907 met Adriana Antonia Vermeiren (° 22-10-1884). Zij was de oudste dochter van Jef en Joke Vermeiren. Victor Van Hooydonck(° 24-09-1885) was de zoon van Jef Van Hooydonck en Maria Henriette Van Tichelt. Op 14 december 1912 werd Jef Vermeiren de eigenaar van de brouwerij. Deze was in 1879 gekocht door Corneel Van Dijck en Joke Vermeiren. Haar kinderen en erfgenamen waren de verkopers, namelijk

1 - Antonia (Net) Vermeiren en Victor Van Hooydonck, brouwer

2 - Lambert Vermeiren , landbouwer te Loenhout

3 - Felix Vermeiren, landbouwer te Loenhout

4 - Leonie Vermeiren, zonder beroep, Loenhout

De andere kinderen waren toen nog minderjarig. Zij verkochten aan hun vader Jef Vermeiren, bijgestaan door zijn echtgenote Joke Vermeiren *eene bierbrouwerij met twee woonhuizen, stal, schuur en verdere gebouwen, brouwerij met vasten alem, koelmachine en bierstallingen, plaats , hof* . De brouwerij en ruim 5 ha grond werd verkocht voor 18.000fr.(notaris E. Van Nueten 1912 n° 172) Victor Van Hooydonck trok in oktober 1913 naar Antwerpen. Zijn schoonbroer Felix Vermeiren nam de brouwerij over.

Felix Vermeiren x Amelia Ludovica Verschueren xx Eugenia Filomena Van Beckhoven

Felix Vermeiren (° 26-04-1888) zoon van Jef en Joke Vermeiren, trouwde op 5 november 1913 te Wortel met Amelia Ludovica Verschueren. (° Wortel 23-06-1883). Felix en zijn vrouw werden de nieuwe bewoners van het brouwershuis in de Kapelstraat. Er werden in dit gezin vier kinderen geboren:

1 - Elisa °1915

2 - Albert °1916

3 - Jozef °1917

4 - Maria is als kind gestorven

Op 20 juli 1928 werd Felix Vermeiren de eigenaar van de brouwerij. Zijn moeder Joke Vermeiren was op 18 juli 1924 overleden. Verkopers waren zijn vader Jef Vermeiren en zijn broers en zusters.

1 - Antonia Vermeiren, winkelierster te Loenhout

2 - Lambert Vermeiren, landbouwer te Loenhout

3 - Leonie Vermeiren, zonder beroep wonend in Loenhout

4 - Marianne Vermeiren, zonder beroep wonend in Loenhout

5 - Joannes Frans Vermeiren , werkman wonend in Detroit USA

6 - Henrica Coleta Vermeiren x Jan Baptist Van Looveren, melkerijbestuurder te Westmalle

Zij verkochten aan hun broer Felix Vermeiren *eene bierbrouwerij met twee woonhuizen, stal, schuur en verdere gebouwen, brouwerij met vasten alem, koelmachine en bierstallingen, plaats en hof gelegen aan den Huffel.* Na de dood van zijn eerste vrouw hertrouwde Felix Vermeiren met Eugenia Van Beckhoven, geboren te Antwerpen op 9 februari 1895. Zij was de dochter van Christiaan Van Beckhoven en Cornelia Philomena Gillis. Uit dit tweede huwelijk werden twee kinderen geboren: Karel Christiaan (° 1931) en Alice Maria (°1939). Jef Vermeiren, vader van Felix, overleed

op24 februari 1944. Hij was 93 jaar oud. De laatste jaren van zijn leven woonde hij vooraan op de Hoogstraatse weg. Felix Vermeiren overleed op 17 mei 1956. Zijn zoon Karel Christiaan (Carlo) nam het brouwersbedrijf over. Eugenia Van Beckhoven overleed op 12 november 1979 in de ouderdom van 84 jaar.

In 1988 hebben de kinderen en erfgenamen van Felix Vermeiren de brouwerij verkocht. Het waren

1 - Elisa Vermeiren, weduwe Emiel Albert Lejon en haar drie kinderen. Zij woonden in Brasschaat.

2 - Adrienne Delwiche, weduwe Albert Vermeiren en haar dochter. Zij woonden in Hasselt.

3 - Maria Hendrika Roelofs, weduwe Josephus Vermeireen en haar twee kinderen. Zij woonden in Borgerhout.

4 - Karel Christiaan of Carlo Vermeiren, wonend in Loenhout.

5 - Alice Maria Vermeiren, wonend te Loenhout. Zij verkochten de brouwerij, het woonhuis en grond aan Karel Christiaan, Carlo, Vermeiren. Hij is tot op heden de uitbater van het bedrijf. De laatste in een lange rij brouwers die hier in de loop van de voorbije driehonderd jaar de dorst gelaafd hebben van de mensen van Loenhout en ver daarbuiten.

Sinds lange tijd wordt er geen bier meer gebrouwen in " DE KROON ". Met de komst van de grote professionele brouwerijen was een eigen brouwerij niet meer rendabel en is men zich gaan toeleggen op de verdeling van bieren en andere dranken aan de plaatselijke cafés en particulieren. Geruime tijd was de huidige eigenaar Carlo Vermeiren verdeler van de Westmalse Trappist. Nu worden er door brouwerij " De Kroon " in de Kapelstraat geen dranken meer verdeeld. Toch blijft het een unieke plaats met een lange geschiedenis.

De Burgerlijke Stand onder het Frans bewind.

door Jan Koyen

De Verklaring van de Rechten van de Mens van 27 augustus 1789 proclameerde de vrijheid en gelijkheid van alle mensen onder Frans Bewind na de Franse Revolutie. De verouderde en ingewikkelde instellingen in de toenmalige Zuidelijke Nederlanden vervielen. Voortaan werden deze gebieden ingedeeld in 9 departementen. Deze departementen werden op hun beurt ingedeeld in kantons die bestonden uit gemeenten die bestuurd werden door *maires*. Deze ambtenaren werden bijgestaan door een raad. De zorg voor de registratie van geboorten, huwelijken en overlijdens ging van de dorpspastoor over op de gemeenten. In plaats van de vroegere ingewikkelde rechtsbedeling kwam, er nu één vredegerecht per kanton, één rechtbank van eerste aanleg in ieder arrondissement en departement kreeg een assisenhof met jury voor het berechten van zware misdaden. Het moeilijke privaatrecht werd vervangen door het burgerlijk wetboek waarin alle burgers gelijk werden gesteld voor de wet. Alle kinderen erfden van nu proportioneel van hun ouders. Deze zogenoemde *Code Napoleon* beheerst nog steeds het burgerlijk wetboek.

De revolutie heeft echter nog veel consequenties die voor een familievorser van groot belang kunnen zijn. De meerderjarigheid werd op 20 jaar gebracht (onze gemeenten kenden daarvoor meerderjarigheid vanaf 25 jaar) en het burgerlijk huwelijk evenals de wettelijke echtscheiding werden ingevoerd. Nog belangrijker is dat de Gregoriaanse kalender vervangen werd door de Republikeinse kalender. De uitroeping van de Frans republiek had plaats op 22 september 1792. De republikeinse kalender werd vastgesteld bij decreet van 5 oktober 1793 (14 vendemaire an II) en stelde als begindag 22 september 1792. In dit decreet werd ondermeer gestipuleerd dat het Republikeinse kalender jaar zou bestaan uit 12 maanden van 30 dagen (3 decaden van 10 dagen) en een bijgevoegde *Complementaire* maand van 5 dagen. De dag werd ingedeeld in 10 uur van 100 minuten (1 minuut was 100 seconden).
Bij decreet van 24 november 1793 (4 frimaire an II) tenslotte werden de benamingen van de dagen en maanden vastgesteld.

DAGEN:
Primidi, Duodi, Tridi, Quartidi, Quintidi, Sextidi, Septidi, Octidi, Nonidi, Décadi.
Geen enkele dag had een feestnaam, tenzij om de 4 jaar die van de *sans-culottides* (dag van de omwenteling.

MAANDEN:

Herfst		
Vendémiaire	maand van de druivenpluk	21 september – 21 oktober
Brumaire	maand van de nevel	22 oktober – 20 november
Frimaire	maand van de vorst	21 november – 20 december
Winter		
Nivose	maand van de sneeuw	21 december – 19 januari
Pluviose	maand van de regen	20 januari – 18 februari
Ventose	maand van de wind	19 februari – 20 maart
Lente		
Germinal	maand van het ontkiemen van de planten	21 maart – 19 april
Floréal	de bloeitijd	20 april – 19 mei
Prairial	de weiden vol nieuw gras	20 mei – 18 juni

Zomer

Messidor	oogsttijd		19 juni – 18 juli
Thermidor	tijd van drukkende hitte		19 juli – 17 augustus
Fructidor	tijd van de vruchtenoogst		18 augustus – 16 september
1 tot 5 Sansculottide		1	7 september – 21 september

De Franse republikeinse kalender werd ontworpen door Romme en de benamingen werden bedacht door de republikeinse dichter Philippe Fabre, alias Fabre d' Englantine (1750 – 1794) lid van de Conventie. Deze man werd later onthoofd. Bij ons werd de republikeinse kalender in gebruik gesteld in 1795.
De afschaffing van de republikeinse kalender en de herinvoering van de Gregoriaanse kalender werd aan de Senaat voorgesteld op 2 september 1805 (15 fructidor an XIII). Hij werd geratificeerd op 9 september 1805 (22 fructidor an XIII) en van kracht verklaard met ingang van 1 januari 1806 (11 nivose an XIV) bij Keizerlijk decreet van 1 september 1805 (14 fructidor an XIII). In de praktijk maakt men gebruik van tabellen om die omrekening te vergemakkelijken. Wanneer wij als familiekundige met onze opzoekingen in de vermelde periode belanden, kunnen wij gebruik maken van de tabellen die op de heemkundige kring aanwezig zijn.

In ons volgend ledenblad willen wij hier verder op in gaan.

ZIJ VERTROKKEN UIT LOENHOUT...

DIAMANT- EN KANTHANDEL REYNS

door Stan Dirven naar een tekst uit het *fonds Weyns*

Dit is het verhaal van een Kempische familie die op het einde van de 16de eeuw in Antwerpen arriveerde en die we over vier geslachten uit de insolvente boedelpapieren leren kennen. Afkomstig van Loenhout, waar de Reyns renten en eigendommen bezaten, oefende **Cornelis Laureys Reyns** de oude, het ambt van secretaris *uit ter gemeente Wuestwezel*. Zijn zoon **Laureys** was reeds burger te Antwerpen en een gekend advocaat. Hetzelfde gold voor zijn zoon **Jan Philips,** die daarenboven nog *raad ende advocaat der stad Antwerpen* was. Van beiden is een gezamenlijk MEMORIAAL bewaard uit de jaren 1711, waaruit blijkt dat hun cliënteel bestond uit voorname handelsfirma's – meer vreemde dan inlandse, gildedekens en rekenmeesters der stad.

> **Jan Philip Reyns** woonde op het Kipdorp, in **"Het Schaekberd"** bij de St.-Jacobskerk. Uit zijn huwelijk met jouffrouw **Dorothea Noeys** bleven hem twee dochters, **Anna-Philippina en Isabella-Regina,** de latere knappe handelaressen in diamant en kant. Hun vader stierf toen zij respectievelijk 5 en 1 jaar oud waren. De moeder hertrouwde spoedig met **Wenceslaus Pelgrom**, een telg uit een bekende patriciërsfamilie, die waarschijnlijk de twee meisjes van zijn vrouw er toe aanzette zich in de handel te begeven. En zo hebben wij het interessante geval van twee jonge vrouwen, kinderen van een vermogend stadsadvocaat , die zich beslist in het zakenleven werpen. De oudste telde nauwelijks 20 jaar. In 1728 inderdaad zendt zij volop grote hoeveelheden kant naar het buitenland, o.a. aan jouffrouw Huttemis te Amsterdam.

Na de dood van hun moeder treden de gezusters Reyns in vennootschap met hun zwager, **J. J. Wouwermans,** later *raad en auditeur van de Antwerpse citadel*, getrouwd met **Dorothra Pelgrom ,** voor de handel in kant op Lissabon. (1741 – 1746). Zij bewoonden toen het huis op de Brabantse Korenmarkt (nu Graanmarkt), waar ze tot haar dood zouden blijven.
De oudste, **Anna Philippina**, huwde 43 jaar oud, de Amsterdamse diamantkoopman **Willem van Hogerwoert,** van de aanzienlijke firma met diens naam, bestuurd door de vader **Ghysbrecht**, te Amsterdam en diens zoon **Cornelis**, terwijl een andere zoon te Lissabon het steeds groter wordende bijhuis beheerde. Uit deze samenwerking zijn de meeste overgebleven registers en bundels voorhanden. Het huis van Hogerwoert had internationale betrekkingen en vele van de namen die wij bij Dormer hebben ontmoet, komen hier terug, namen van kooplieden, reders en makelaars, zoals **Oieter Cocqueel** te Amsterdam en wed. **Donche en Vercruysse** te Brugge. Vooral de Joodse kolonie van Amsterdam is goed vertegenwoordigd.

Toen haar echtgenoot in 1759 stierf, zette **Anna-Philippina** de diamantzaak voort en trad in inniger samenwerking met haar zus Isabella, voor de handel in kant. Haar voorname afnemers waren , buiten Amsterdam, de **weduwe Trosseliers** in Den Haag, **Genianie** te Madrid, **van Notten** te Londen, tot een **Jan Van Belcamp** in Leningrad toe. Sedert de dood van hun vader, hadden de dochters niet opgehouden belangrijke aandelen te verwerven in de Indische Compagnies van Kopenhagen en Gothenburg, in scheepszaken in het algemeen , in de koper- en kwikzilvermijnen van Hongarije, in Engelse loterijen en in staats- en stadsleningen. De bank Cogels belastte zich met de meeste van hun geldoperaties, minder het "comptoir van Ertborn", terwijl de bank Dormer niet eenmaal vermeld wordt.

Beide zusters overleden zonder nakomelingschap, de jongste op 13 april 1771. Als testamenthouder werd haar stiefbroeder **Judocus Hubertus Pelgrom, heer van Breusegem,** aangesteld, die de inventaris van alle nagelaten boeken (alle met het jaartal 1771), opmaakte en deze ter Insolvente Boedelkamer deed neerleggen. Van een slecht zakeneinde hebben we niets bespeurd, alhoewel **Isabella Reyns,** het jaar van haar overlijden, in ernstige moeilijkheden gewikkeld was met Hollandse makelaars. In haar proces vond zij echter flinke steun bij **L. Van de Weetering,** koopman te Amsterdam.

GEDEELTELIJKE STAMBOOM DER FAMILIE REYNS

CORNELIS LAUREYS REYNS

°1549 te Loenhout, + aldaar op 17 nov. 1621

x Jouffr. Van Elsacker, zuster van Michiel, schepen te Loenhout (zie wapen in de kerk aldaar).

o. a.
CORNELIS LAUREYS
°
° 1588; sectetaris te Woestwezel

x Loenhout 19 juni 1612 - Jouffr. Catelyn Willem Pauwels Aerts

°1590

o. a.

LAUREYS

° 14 maart 1624 + 5 febr. 1691
advocaat

x Jouffr. Anna Van Loon , dr. van Robertus

+ c. 1665 , advocaat der stad Antwerpen

JOANNES PHILIPPUS
Advocaat

+ 11 april 1711

x Jouffr. Dorothea Noeys
+ 14 dec. 1737

xx 1714 Wenceslaus Pelgrom

+ 3 februari 1748
4 kinderen sproten uit dit tweede huwelijk

- Maria Josepha Pelgrom , ° 1716

x Louis Désiré Ghesquière te Rijsel

- DOROTHEA Pelgrom ° 1717
X Jacob Josephus Wouwermans
Raed en auditeur van de Citadel te Antwerpen

- Judocus Hubertus Pelgrom, ° 1727
Heer van Breuseghem, ridder

X Maria Theresia Aldegonda Stevens

ANNA PHILIPPINA REGINA
° 1 mei 1706 + 1760?
x 11/10/1749 Willem Van Hogerwoert
+ 9 juli 1759
zoon van Gysbrecht , Amsterdam
handel in diamanten

ISABELLA
° 5 januari 1710
+ 13 april 1771
handel in kanten

INVENTARIS

Nr. 137 Memoriaal 1749 – 1768

F 1: Desen boeck begint met het scheyden der gemeynschap van goederen ende effecten op 1 okt. 1749 tussen Anna-Philippina ende Regina Reyns
Bladwijzer vooraan, bevattend: lijfrente op Brabant; op de koper- en kwikzilvermijnen van Hongarije; oblitgatiën op Silezië, Bohemen ; Brabant; Henegouwen ,; op het dorp Wuestwezel; renten op de staten van Luxemburg, stad Antwerpen; inkomsten van landerijen te Loenhout en Wuestwezel, bodemarijbrieven ; acties Indische Compagnie te Kopenhagen

Info: niet gep., indeling kapittels, vele witte bl. en losse stukken. Perk. band, dubbel snoer, op voorzijde Nr. 33

Nr. 138 Brievencopyboek 1749 - 1772

F 1: Nota dezer boek behelst de copyen der brieven van saliger W. V. Hogerwoert tot syne doodt op 9 july 1759, door syne weduwe vervolght tot 3 jan. 1760 met allen de correspondenten ... ook met Cornelio van Hogerwoert, de Wael & Comp tot Lisbon.
Ook brievencopy van Ruben Levy, P. Cocqueel; Corn. Jacobus Gilles te Amsterdam.
Van den Yvre frères te Parijs, ... Diamanthandel:
In f°, niet gepag., veel wit, enkele losse stukken,; perk. Band dubb. led. Snoer; op voorzijde;: Nr. 32 en etiket met: Copyboeck A° 1749

Nr. 139 Grootboek 1759 – 1772

F. 1. Laus Deo Anno 1759 Groetboeck – gevolgd door bladwijzer, behelzende de namen : Joachim Moses; Michel Adriaensens; Fr, Cuylits; Jo. Meulders; F. A. Geerts; G. Loudaens; Jo. Leydeckers, G. Janssens, Corn. Van Hogerwoert; de Coninck; Jan Cogels, Corn. Carolus, J.B. Cockx; Bruno Janssens; Mathys Chicotti, Muilman, J.B. Muilman ; J.B. Thomas, Moses Philip, Jos. Moons, H.S. Schoe-vaert,, L. Ceulemans, Jan van Lancker
In-f° 44 bl. Gepag. 2 niet; gekart., op voorzijde: N° 36

Nr. 140 Rekening- courantboek 1749 –1772

F 1 Desen boeck begint met het schyden der gemeenschap van goederen en effecten op 1 oct. 1749 tusschen **Anna Philippina en Isabella Regina**, inhou-dende hetgene aen **Isabella Reyns** voor haar aandeel is bewezen. Losse blad-wijzer, bevattend: lijfrenten op de staten van Brabant, op de kwikzilvermijnen van Hongarije, op Silezië Oostenrijk, Henegouwen, Bojhemen , contoiren van Ertborn en Cogels, rente op stadsfortificatie, **Van den Yvres** frères te Parijs, obligatiën op Zweden en Denemarken, op de bank Stametz te Wenen, loterijen, lijfrente Gent, veel wisselbrieven.
Achteraan: Bladwijzer wegens 't gene my door successie van wylen mon oncle **Joannes Petrus Noyes** toekomt uyt de prelegaeten van syn testament met myne suster **Anna Philippina Reyns** – ieder voor de helft.(1756 – 1760)
In f° , onregelm. pagin., veel wit en losse stukken. Perk. Band, dubbel zijden snoer: op voorzijde: Nr. 3

Nr. 141 Idem 1759 – 1772

F. 1. In de naem Godts op 21 dec. 1759 deze negotie voor myn rekeninge (**Anna Philippina Reyns, wed. Will. V. Hogerwoert** + 9 juli 1759.) begost die bij gelieve te segenen. Amen.
Bladwijzer volgt met namen van **V. Hogerwoert de Wael& comp. tot Lisbon, Corn. Van Hogerwoert en soon** tot Amsterdam, **Thomas,** maeckelaer in juweelen,
Corn. Jacobus Gilles, H. Geerts, maeckelaer, **Van Campen,** idem, bank-rekeninge met **Gysb. V. Hogerwoert; Michiel Adriaense, Joachim Moses & Jonas.**
In f° , onregelmatige pagin. De helft wit; losse stukken , gekart.; op voorzijde: Nr. 29

Nr. 142 Brievencopijboek 1760 – 1771

F.1. Laus Deo Antwerpen prima Januarii 1760 Coppyeboek.
Nota: De brieven van **Pieter en Charles van Notten** tot Londen comen op desen boeck beginnende 9 Februarii1762, die van **Stametz,** Weenen , beginnende 28 April 1760. Aen **J. B. De Marck** tot Aelst van 8 November beginnende 1766
In f°, niet gepag. , de helft wit, losse stukken; gekart.; op voorzijde: Nr. 28

Nr. 143 Grootboek 1749 – 1768

F. 1. Antwerpen 1749 **Ruben Levy & Compagnie tot Amsterdam Debet**
Zelfde namen als vorig Grootboek, ook: Actiën in de Oost-Indische Compagnie tot Gotenburg, 1753—5
Inf°, 65 bl. ,gepag.; de rest wit, met losse stukken. Perk. band, dubbel led. snoer; voorop: NR. 31 en etiket: Grootboek A° 1749 tot ---.

Nr. 146 Memoriaal 1740 – 1771

Vooraan inhoudstafel. Handel in kanten van de gezusters **Reyns**: haar bankier was de Wed. **Cogels,** tot 1766
Dan: Beginnen negotiëren met **Donche en Vercruyse** tot Brugge en onder hun directie gevonden aan **Laffore frères** en **Comp. Tot Cadix** vier baelen brabantes waer inne voor ¼ geïnteresseert ben die op 21 April geladen syn int schip de Hope cap **Nicolas Wesenberg** belopende myn part in wisselgeldt f. 680.
Belangrijke kantverzendingen naar **Helena Huttenis, Abraham de Vicq en Abr. Van Notten** te Amsterdam., **Van Oeyenbruggen & Hogerwoert** te Lissabon; **Masseur Bello** en ick aen **Lorenco en Nicolao van Houtum** te Lissabon 1743-5; **Joseph Genianie** te Madrid; **J. H. Stametz** te Weenen; **Jacob Maerten** te Cadix, **Joannes van Belcamp** te Petersburg, 1753. Verder Engelsche loterijen, Hongaarsche mijnen, lijfrenten, obligaties op Silezië, Bohemen.
Kl. in 4°, niet gepag. Veel wit en losse stukken. Perk. band; op voorzijde: Nr. 39, 1771; dubbel snoer.

Nr. 147 Journaal 1749 – 1767

Vennootschap **Isabella Reyns,** haar zuster **Anna** met dezer man **W. Van Hogerwoert.** Diamanthandel
In f°, 346 blz. gepag., 20 niet. Perk. band, dubbel led. snoer. Op voorzijde : Nr. 30 en etiket: Journael A° 1749 - 1750

Nr. 157 Rekening – Courantboek 1682 – 1691 en 1700 – 1711

Gehouden door **Laureys Reyns** en zijn zoon **Jan Philips,** advocaten, betreffende hun proceszaken.

F. 1. Anno Domini nostri Jesu Christi 1682, 2 May, W. Constantia Isabella de Cuellar lib. preced. F° 163. Processen en zaken met rentmeesters , gildedekens, dros-saards, familiën Andrade, de Cuellar, Ximenes, marquis d'Esche, Grimaldi, Frco . Henricques de Sotto; Del Monti; Artus Bertryn; Frco Parmigiani., Wed. Meurs, Mich. Moons, Jouffr. Van der Goes ; Ch De la Bistrata, Silva marquis de Mpnfort, Franchoise de Bruyn, Corn. De Schot, Maggioli ; Jac. Van Breu-segem , Comperis, G. Lunden, J. de Coninck, Jacq. Proli.
F. 87° Anno Domini, 1691, die 5 Febr ; obiit pater meus D. Laurentius Reyns;...
Laatste blad met familieaantekeningen , langw. In-f°- 87 gepag. Bl., 10 wit en enkele losse stukken, lijsten van salarissen, enz. ; perk. band, dubbel led. snoer

Nr. 161 Ontvangstboekje 1689-1734

Allerlei inkomsten ; renten, huur van land en erven, intresten,obligatiën; ook uitgaven voor huishouden, processen (o.a. met Baseliers), sterfhuizen ; zonder tijdsorde ingeschreven , met vele losse stukken . Kl. in-4°, perk. band, dubbel snoer.

Nr. 258 Rentenboek 1737 – 1771

F. 1 In den Naeme Godts van Jezus, Maria, Joseph desen boek begonnen met het scheyden van onsen sterfhuyse op 1 Jan. 1738 (na de dood van moeder Dorothea Noeys).

Bladwijzer volgt: lijfrenten, aandeelen in wisselbrieven en renten, obligatiën , landerijen, hoeven te Loenhout, Oeleghem, Ranst, Wuestwezel; Juweelen, wisselgeld bij de Wed. Cogels, Zweedse Oost-Indische Compagnie te Gothenburg en West-In-dische te Kopenhagen, bodemarijen; sterfhuis Dor. Noeys.
In f°, niet gepag., helft wit, vele losse stukken. Perk. band, dubbel snoer; op voorzijde: Nr. 31 – 1771.

N° 408. Bundel bevattend:

1° Rekeningenboek wegens verkochte canten begonst in Nov. 1749 te versenden door Anne Reyns, huysvrouw van W. Van Hogerwoert. Vooral aan Wed Trosselier, den Haag; Helema Huttenis , Amsterdam; Joseph Geniani, Madrid, 1749 – 1771. Langwerpig in -F°, zonder omslag.
2 ° Voor myn particuliere Rekening met Trosseliers, 1749 – 1763, langwerpig
In f°, zonder omslag.
3° Copyboek van wisselbrieven 1749 – 1760. Vooral van Hogerwoert – De Wael & Comp. te Lissabon. In f°, gebroch.
4° Versent Boeck van pacquetten met diamanten op Lissabon, 19 dec. 1749 – 1760. In f°, gebroch. (pacquet op 1 nov. 1755 aldaar door d' Aardbeving & brandt is vermist, dus is daer niets van te hoopen verder).
5° Rekeningboeck beginnende 1 Oct. 1759 tot 14 Meert 1771 regarderende de Rek. van Moses & Zoonen. N° 38 In f° gebr.
6° Particuliere rekening Boeck van Anna Reyns beginnende van 1 oct. 1749 met de volgende personen: Ch. Van Notten tot Londen, Abr. Van Notten & Soon tot Amsterdam; Wed. Trosseliers den Haag; Helena Huttenis, Amsterdam, P. Van Hurck, Copenhagen. Kl. in -4°, gebroch.

Nr. 727 Brieven en rekeningen
O.a. rekening- courant door Wessel Pelgrom gehouden 1742 – 1748 voor de joffrouwen Reyns; huishuren; rekeningen van kant aan Joffr. Trosselier, 1740 – 1746; koopacten en rentbrieven van land te Loenhout, enz. 1678 – 1742; reciprocq
Testament van de twee zusters Reyns 1762 – 1768; brieven van haar stiefzuster Wed. Ghesquière, te Rijsel , 1743; sterfhuis Willem van Hogerwoert en Jan Reyns; extracten uit leenboeken van Loenhout;: testamenten W. Pelgrom en Dorothea Noeys, 1735, van Joannes Petrus Noeys, 18 nov;. 1756. Rekeningen met Wed. Cogels, 1740 – 1744. Compagnie voor verkoop van kanten te Lissabon van Anna en Isabella Reyns met haar zwager J. J. Wouwermans, man van Dorothea Pelgroms, 1741 – 1746 . Brieven van Isabella Reyns, 1770, o.a. van J. Van de Weetering, Amsterdam, over geweigerde wissels.

Nr. 728. Idem

Betreffend het huishouden, tot 1770; veel wissels; koop van landerijen en renten; rekeningen van diamantmakelaars. Veel brieven van Jouffr. Trosseliers, Haag, 1739 –61, en van P. Ch. Van Notten, Londen, 1768, over kantenhandel.

Nr. 729 Idem

Brieven van Jouffr. Reyns over diamantverkoop, van Joachim Moses en Soon, Amsterdam 1769 – 71; van Moses Philip aan Willem van Hogerwoert en weduwe, - 1758 - 1763; van Donche en Vercruysse, Brugge, 1767; van Jean Henry Stametz, Weenen, 1761 - 71 (kapitalen op de Staten van Oostenrijk, Bohemen, Hongarije); van Abraham , Pieter en Ch. Van Notten, Amsterdam - Londen, 1745 – 1760 (kanten).

Nr. 730 . Brieven en Rekeningen
Brieven van Jean Henry Stametz, 1752 – 71; Abr. Van Notten, 1751 – 67 ; van Hogerwoert de Wael & Comp te lissabon, 1770 – 71; Wed. Trosseliers, 1771; P. van Hurck, Copenhagen, 1771; J. B de Marck, Aelst, 1768 – 70; Daniël Hoevenaear & Justus van Limburg, te Amsterdam, 1755 – 58; Justus de Veer, Amst. 1765; Ruben Levy, 1749 –50; Jacobs Elias Levy, 1757; G. J. Van de Weetering, 1764 – 65; Muilmans & Soon, 1760 61, alle te Amsterdam.

Nr. 731 . Idem

O. a. van Samuel Ximenes. Amsterdam , 1751, aan Willem van Hogerwoert (diamant); van Ephraim Veitel, Haag, idem: van van Hogerwoert de Wael , Lissabon , 1763 – 1768 aan Anna Reyns; van Van den Yvre frères, Parijs 1768 – 70; van C.J. Gilles , Amst, Amst. (sterfhuis Gysbert van Hogerwoert, 1768 – 71);Ww Trosseliers 1761 – 9, Fr° de Prado, Amst;, 1756 ; Pieter Sas, Amst. 1759, over kanten.Jan Corneel van Hogerwoert & Soon, Amst. ,1760, en Pieter Cocqueel , Amst., 1757-9;
Over diamanten . Van Donche en Vercruysse, Brugge, vanaf 1765 -69; van Pieter en Ch Van Notten, Londen, 1762 – 70

Nr. 868 Bundel in folio, bevattend:

1 ° Staet ende goederen achtergelaten door Mr. Joannes Philippus Reyns, licentiaay in beide Rechten en advocaat alhier, 1742.
2° Staat van het sterfhuys van Dorothea Noeys, 1738 – 1748, 2 bundels
3° Rekeninge bewijs van Joffr. Anna Philippina Reyns, 1750
4° Staat van het sterfhuys van Willem van Hogerwoert, 1749, in zijn huis op de Brabantsche Corenmarkt.
5 ° Lijsten van afrekeningen van pachten.
6° Scheiding en deiling tusschen de gezusters Anna- Philippina en Isabella –Regina Reyns, 1749.
7° Procuratie van Petrus Josephus Reyns, doctor binnen de Universiteit van Leuven, zoon van Nicolaes Reyns en Maria de Belder, 1770 (niets gemeens met de vorige Reyns)

Nr. 869 Bundel klein in -4, bevattend:

1° Brievenkopijboek 1759 – 1768 met Gysbrecht van Hogerwoert & Soon, Amsterdam.
2° Particuliere rekening Boeck van Isabella Reyns, beginnende 1 Oct.1749 (-1765), met Charles Van Notten , Londen, Abraham Van Notten , Amst. , Pieter van Heurck, Copenhagen.
3° Notaboekje diamanthandel en huishouden, c 1765.
4° Rekeningboekje : onkosten, huishuur, lasten op beemden en landerijen, 1747- 1756. In-12°
5° Verkoop van kanten door Juffr. Helena Huttenis , 1728 – 34
6° Inkomen van goederen te Loenhout, 1724 – 48.
7° Inventaris meubelen, kosten voor huishouden, provisiën gekocht 1743.
8° Leyst der meubelen ende verdere effecten die Isabella-Regina Reuns op het scheyden der gemeynschap 1 oct. 1749 met haere suster Anna aen haer sal behouden.
9° Rekening geleverde kanten van Huttenis. 1745 – 1799
10° Huyshouwboeck van daegelycksen uitgeef 't sedert 1 Jan.1750(tot 1769)
11° Oncost boeck 1750, met vele kleine gekleurde patronen van velerlei kanten.

Nr. 870 Brievenkopijboek 1728 -1771

Van de gezusters Reyns, tot dood van Isabella op 13 April 1771.
F. 1 In den naeme Godts Jesus Maria Joseph. Op 12 Febr. 1728 begonst te negotieren met Jouffr. Helena Huttenis tot Amsterdam. – Handel in kanten met Holland, Spanje en Engeland. Kl.-4 , niet gepag.; gebroch. Op voorzijde: N° 40.

Nr. 871 Notaboekje, diamantverhandelingen, 1751 – 1771

Gehouden door de zusters Reyns. Inkoop en verkoop van gesteenten.
Langw. In-8°, niet gepag., veel wit, gekartonneerd, rug rood marokkijn; op voorzijde: N° 39.

Nr. 872 Notaboekje huishouden, 1743 – 47

Kladboek, met Latijnsch – Vlaamsche stijloefeningen, huisgeneeskunde, nota's en allerlei uitgaven , opdoen van voorraad. IN -12°, niet gepag. , perk. band met led. Snoer; op achterzijde: N) 39

Nr. 873 Manuaalboek Reyns, 1612 – 1624

F 1 – Manuael van de goeden nde innecomen toebehoorende Laureyssen Reyns ende Cathelijne Willem Pauwels Aerts dr zyne huysvrouwe.
F. 2.Familieaantekeningen over huwelijken, geboorten en overlijdens van de kinderen. Eigendommen te Hoogstraten, beemden bij Halle onder Baerle, moeren, bosschen, renten te Wuestwesel.
Kl. in -4°, niet gepag., veel wit en vele losse stukken. Perk. band , perk. snoer.

Nr. 995 Verkoopboek diamant 1764 – 1769

Kl. in-4°, niet gebonden noch gepag., met vele losse stukken aan de Wed. Hogerwoert, geboren Reyns, op de Brabantsche Coornmardt; -- Op voorzijde: Nr. 41 Regarderendejuweelen onder dh. Gysb. Van Hogerwoert en Van den Yvre frères & Comp.. – Verkoop van gesteenten te Parijs, Amsterdam en Weenen, met berekening van wisselkoers op die plaatsen.